

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

การเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์สาขาบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการต่างชาติรายใหญ่ที่มีเครือข่ายเทคโนโลยีในการให้บริการ โลจิสติกส์ด้วยระบบที่ทันสมัยสามารถเข้ามาลงทุนในการให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าได้ ซึ่งจะเอื้อต่อการให้บริการ โลจิสติกส์แบบเบ็ดเสร็จครบวงจรและส่งผลให้คุณภาพของบริการด้านคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าในประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น ในขณะที่ราคาค่าบริการนั้นมีความไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบริการและการแข่งขันด้านราคาซึ่งต้องพิจารณาประกอบกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจการค้า และการแข่งขันระหว่างประเทศด้วย

สำหรับโอกาสที่ผู้ประกอบการธุรกิจคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าไทยจะเข้าไปลงทุนยังประเทศคู่ค้า นั้น จากการสำรวจพบว่าผู้ประกอบการไทยยังคงเสียเปรียบอย่างมากในเรื่องของเงินลงทุนเนื่องจากค่าเงินของไทยยังต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่ค้า นอกจากนี้ผู้ประกอบการไทยยังต้องพบกับข้อจำกัดอื่น ๆ อีกมาก เช่น ข้อจำกัดเรื่องสัดส่วนผู้ถือหุ้นซึ่งแตกต่างกันไปแล้วแต่ข้อตกลงกับประเทศคู่ค้า นั้น ๆ ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านการกำกับดูแลและมาตรฐานในการให้บริการทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปแข่งขันในตลาด รวมถึงอุปสรรคในเรื่องของการขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับซึ่งทำให้มีความเสี่ยงในการลงทุนที่มีเพิ่มสูงขึ้น

ผลการสำรวจความคิดเห็น พบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าขนาดเล็กและขนาดย่อมมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ ในขณะที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่และบริษัทร่วมทุนไทยกับต่างชาติกลับมองว่าจะได้รับประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีบริการสาขาโลจิสติกส์ นอกจากนี้ผลสำรวจโดยรวมมีความเห็นว่าการเปิดเสรีจะส่งผลดีต่อผู้ใช้บริการ ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการ โลจิสติกส์หลากหลายมากขึ้น คุณภาพในการให้บริการดีขึ้น และอัตราค่าบริการจะต่ำลง

เรื่องการเข้ามาลงทุนในธุรกิจคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าในไทย ถึงแม้แม้กฎหมายไทยจะปิดตลาดไม่ให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมาก แต่ในทางปฏิบัติต่างชาติสามารถเข้าลงทุนและถือหุ้นมากกว่า 49% ได้อยู่แล้ว โดยผ่านช่องทางการส่งเสริมการลงทุน และขออนุมัติจากกรมพัฒนาธุรกิจ นั่นก็หมายถึงว่า ณ ปัจจุบัน ประเทศไทยก็ได้เปิดเสรีในธุรกิจคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าไปแล้วระดับหนึ่งเพียงแต่ไม่ใช้การเปิดเสรีการค้าบริการในธุรกิจนี้อย่างเต็มรูปแบบเท่านั้นเอง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยต้องการให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างในสาขาการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ผู้ให้บริการคลังสินค้า ผู้ใช้บริการคลังสินค้า และหน่วยงานหรือองค์กรที่กำกับดูแลการให้บริการเก็บรักษาและคลังสินค้า ทั้งนี้เพื่อช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการให้บริการด้านการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้ารวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงที่จะผูกพันทางการค้ากับประเทศคู่ค้าต่อไป

เนื่องจากกลุ่มประชากรของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้ามีอยู่จำนวนมากและยังไม่มีหน่วยงานใดเก็บรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการคลังสินค้าในปัจจุบัน รวมถึงกรอบเวลาการทำวิจัยอันจำกัด ผู้วิจัยจึงเจาะจงแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการคลังสินค้าที่สามารถติดต่อได้จริงเท่านั้น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้จัดการคลังสินค้าและผู้บริหารในองค์กรนั้น ๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร ซึ่งสามารถทำการทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติได้และเพียงพอต่อการอ้างสรุปถึงกลุ่มประชากรได้

แบบสอบถาม “การศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ของไทย กรณีศึกษาผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย” แบ่งออกเป็น 3 ชุดดังนี้ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ และชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับหน่วยงานของรัฐฯ หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้นแล้วเสร็จ ผู้วิจัยได้รวบรวมและลงรหัส บันทึกข้อมูลในโปรแกรม SPSS เพื่อประมวลผลข้อมูล ทั้งนี้จำนวนการตอบกลับของแบบสอบถามของการสำรวจครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4 - 1 ตารางเปรียบเทียบจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล (หน่วย: ชุด)

แบบสอบถาม	จำนวนที่แจกแบบสอบถาม	จำนวนที่ตอบกลับ	ร้อยละของการตอบสนอง
ชุดที่ 1	90	50	55.55
ชุดที่ 2	80	53	66.25
ชุดที่ 3	4	2	50.00
รวม	174	105	60.35

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มคือผู้ให้บริการคลังสินค้า ผู้ใช้บริการคลังสินค้า และหน่วยงานที่กำกับดูแลการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า จำนวนแบบสอบถามที่แจกจริงรวมทั้งสิ้น 174 ชุด ภายหลังจากการเก็บรวบรวมพบว่า จำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าทั้งสิ้น 90 ชุด ตอบกลับมาจำนวน 50 คิดเป็นอัตราการตอบสนองร้อยละ 55.55 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้ให้บริการ 80 ชุด ตอบกลับมาจำนวน 53 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบสนองร้อยละ 66.25 และจำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่กำกับดูแล 4 ชุด ตอบกลับมาจำนวน 2 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบสนองร้อยละ 50

การเปรียบเทียบจำนวนแบบสอบถามที่แจกจริงและจำนวนที่ได้รับกลับคืนมาของแบบสอบถาม “การศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ของไทย กรณีศึกษาผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย” โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามจริงรวมทั้งสิ้น 174 ชุด ทั้งนี้ผลการสำรวจฯ พบว่ามีอัตราการตอบสนอง (Rate of Return) ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสามกลุ่ม อยู่ที่ร้อยละ 60.35 โดยอัตราการตอบสนองนี้ถือได้ว่าในจำนวนที่มีระดับความน่าเชื่อถือและสามารถนำมาใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานได้ โดยอ้างอิงเฉพาะกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

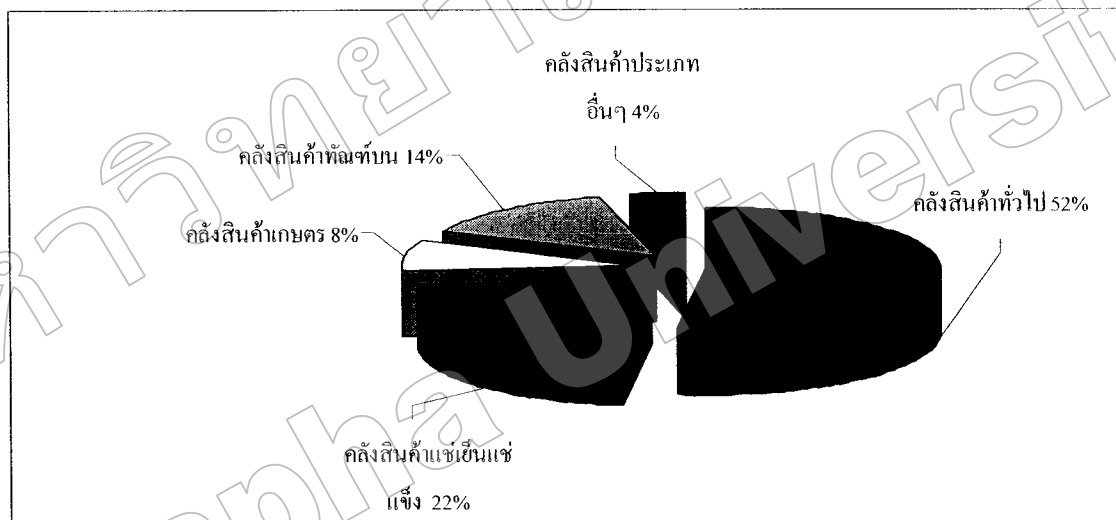
1. ผลการสำรวจกลุ่มผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยแบ่งประเภทคลังสินค้าออกเป็น 5 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย (1) คลังสินค้าทั่วไป (2) คลังสินค้าแช่เย็น/แช่แข็ง (3) คลังสินค้าเกษตร (4) คลังสินค้าทัณฑ์บน และ (5) คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ จากจำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมด 50 ชุด พบว่าแบบสอบถามที่ตอบกลับมารอบคลุมกลุ่มคลังสินค้าทั้ง 5 ประเภทข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า

ตารางที่ 4-2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้า (หน่วย: ชุด)

ประเภทคลังสินค้า	ร้อยละ
1. คลังสินค้าทั่วไป	52.00
2. คลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็ง	22.00
3. คลังสินค้าเกษตร	8.00
4. คลังสินค้าทัณฑ์บน	14.00
5. คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ	4.00
รวม	100.00

ภาพที่ 4-1 แผนภูมิแสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้า

ตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-1 แสดงร้อยละของผู้ให้บริการที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามประเภทคลังสินค้าดังนี้ ผู้ให้บริการคลังสินค้าทั่วไปตอบกลับแบบสอบถามมากที่สุด ร้อยละ 52 รองลงมาเป็นผู้ให้บริการคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็ง ตอบกลับแบบสอบถามร้อยละ 22 ผู้ให้บริการคลังสินค้าทัณฑ์บนตอบกลับแบบสอบถาม ร้อยละ 14 ผู้ให้บริการคลังสินค้าเกษตรตอบกลับแบบสอบถาม ร้อยละ 8 และผู้ให้บริการคลังสินค้าประเภทอื่น ๆ อีก ร้อยละ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 จำนวนพนักงานของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า (หน่วย: แห่ง)

จำนวนพนักงาน	ร้อยละ
พนักงานต่ำกว่า 50 คน	14.00
พนักงาน 51- 200 คน	68.00
พนักงาน 201- 500 คน	10.00
พนักงานมากกว่า 501 คน	8.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-3 พบว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ที่ตอบกลับแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นคลังสินค้าที่มีพนักงานประมาณ 51-200 คน ร้อยละ 68 รองลงมาเป็นคลังสินค้าที่มีจำนวนพนักงานต่ำกว่า 50 คน ร้อยละ 14 คลังสินค้าที่มีจำนวนพนักงาน 201-500 คน ร้อยละ 10 และคลังสินค้าที่มีพนักงานมากกว่า 500 คน มีเพียงร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 มูลค่าสินทรัพย์ของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า (หน่วย: แห่ง)

มูลค่าสินทรัพย์	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	14.00
51-200 ล้านบาท	24.00
101-200 ล้านบาท	34.00
มากกว่า 201 ล้านบาท	28.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-4 แสดงให้เห็นว่าจากจำนวนผู้ให้บริการคลังสินค้าที่ตอบกลับแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีมูลค่าทรัพย์สินอยู่ที่ 101-200 ล้านบาท ร้อยละ 34 รองลงมาเป็นคลังสินค้าที่มีมูลค่าทรัพย์สินมากกว่า 201 ล้านบาท ร้อยละ 28 และ บริษัทที่มีมูลค่าทรัพย์สิน 51-200 ล้านบาท ร้อยละ 24 ส่วนคลังสินค้าที่มีมูลค่าทรัพย์สินที่ต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีเพียงร้อยละ 14 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 สัดส่วนผู้ถือหุ้นของกลุ่มผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า (หน่วย: แห่ง)

ร้อยละสัดส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ
ไทย 100%	60.00
ไทย > ต่างชาติ เช่น ไทย 51% ต่างชาติ 49%	26.00
ต่างชาติ > ไทย เช่น ต่างชาติ 51% ไทย 49%	12.00
ต่างชาติ 100%	2.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-5 แสดงถึงสัดส่วนผู้ถือหุ้นของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าที่ตอบกลับแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคลังสินค้าของคนไทย 100 % ร้อยละ 60 คลังสินค้านำร่วมทุนซึ่งมีผู้ถือหุ้นคนไทยมากกว่าต่างชาติ ร้อยละ 26 ส่วนคลังสินค้าที่มีผู้ถือหุ้นต่างชาติมากกว่าผู้ถือหุ้นไทย ร้อยละ 12 และผู้ให้บริการคลังสินค้าที่เป็นต่างชาติ 100% ที่ตอบกลับแบบสอบถามมีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น

ส่วนที่ 2 การประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันในปัจจุบันของผู้ให้บริการ

โลจิสติกส์เมื่อเทียบกับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติ

ตารางที่ 4-6 ระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการคลังสินค้าที่มีต่อการดำเนินธุรกิจ

ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.70
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.56
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.48
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.46
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.46
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.44
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.42
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	3.32
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.20
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์และพีพีเอส	3.18

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.06
ความพร้อมด้านเครือข่าย และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.84

ตารางที่ 4-6 แสดงทัศนคติในการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ผลการสำรวจพบว่า ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจสูงมากที่สุด (3.70) รองลงมาคือระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน (3.56) และขีดความสามารถในการบริหารต้นทุนในการดำเนินการ (3.48) การยกระดับคุณภาพในการให้บริการ (3.46) ความพร้อมด้านเงินลงทุน (3.46) ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย (3.44) ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ (3.42) ความพร้อมในด้านบริการเปิดเสรีครบวงจร (3.32)

ขีดความสามารถที่ต่ำที่สุดและผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าต้องให้ความสำคัญมากที่สุดเพื่อเตรียมรับมือกับการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ ก็คือ ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ ยังขาดเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก (2.84) ยังขาดการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในระดับโลก (3.06) ยังขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์ และพีพีแอล (3.18) รวมถึงคุณภาพของบุคลากรภายในองค์กรซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า (3.20)

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์

ตารางที่ 4-7 ทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์

ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเมื่อเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์	ค่าเฉลี่ย
อุตสาหกรรมโลจิสติกส์มีการตัดราคามากขึ้น	4.14
อุตสาหกรรมโลจิสติกส์มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น	4.12
ผู้นำเข้า-ส่งออกมีทางเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น	3.82
มีการบูรณาการตลาด ได้ดียิ่งขึ้นและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพ	3.56

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเมื่อเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์	ค่าเฉลี่ย
เพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น	3.46
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์แข่งขันเพิ่มคุณภาพในการให้บริการดียิ่งขึ้น	3.38
ผู้ส่งออกของไทยขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น	2.94
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยสามารถขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น	2.56
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของต่างประเทศขยายตลาดมาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น	2.52

ตารางที่ 4-7 แสดงทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ ผลการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่เห็นว่าจะพบอุปสรรคเรื่องการตัดราคามากขึ้นในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (4.14) และมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น (4.12) แต่อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลดีต่อผู้นำเข้า-ส่งออก ซึ่งจะทำให้ผู้นำเข้า-ส่งออก มีทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น (3.82) และ โลจิสติกส์ของไทยจะมีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นรวมถึงการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย (3.56)

ในมุมมองของการส่งออก ผู้ให้บริการคลังสินค้าแสดงทัศนคติว่า ผู้ส่งออกสามารถเพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น (3.46) รวมถึงจะมีการแข่งขันกันเพิ่มคุณภาพในการให้บริการดียิ่งขึ้น (3.38) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสในการส่งออกและการลงทุน ผู้ส่งออกของไทยสามารถขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น (2.94) ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยสามารถขยายโอกาสเข้าไปลงทุนตลาดต่างประเทศมากขึ้น (2.56) และ ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของต่างประเทศขยายตลาดมาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น (2.52)

ส่วนที่ 4 ประเมินปัญหาอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยที่จะออกไปดำเนินธุรกิจในตลาดต่างประเทศ

ตารางที่ 4-8 ปัญหาและอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับพิธีการศุลกากรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับ
ผู้ให้บริการคลังสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	พิกัดภาษี นำเข้า	ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	พิธีการ ศุลกากร	การขอใบอนุญาต นำเข้าสินค้า	กฎว่าด้วยแหล่ง กำเนิดของสินค้า	อื่น ๆ *
1	42.00	4.00	38.00	10.00	2.00	4.00
2	18.00	30.00	24.00	22.00	4.00	2.00
3	12.00	32.00	24.00	24.00	8.00	0.00
4	12.00	18.00	16.00	34.00	18.00	2.00
5	10.00	12.00	16.00	22.00	38.00	2.00
6	12.00	12.00	14.00	22.00	38.00	2.00

หมายเหตุ: * อื่น ๆ เป็นประเด็นเกี่ยวกับ ความไม่โปร่งใสในพิธีการศุลกากรและเงินได้โต้

ตารางที่ 4-8 แสดงร้อยละของจัดลำดับปัญหาและอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับพิธีการศุลกากรมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด โดยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณการจัดลำดับ จะพิจารณาจำนวนร้อยละที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าเลือกในแต่ละประเด็นปัญหาตามลำดับ (ตามแนวนอน) โดยเลือกจากจำนวนร้อยละที่สูงที่สุดในแนวนอน และนำมาเปรียบเทียบกับจำนวนร้อยละในแนวตั้ง ประเด็นใดที่เลือกไปแล้วจะทำการตัดออก ผลการสำรวจพบว่า ผู้ให้บริการคลังสินค้ามีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรเรียงลำดับจากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุดมีดังนี้

1. อุปสรรคเกี่ยวกับพิกัดอัตราภาษีนำเข้าของประเทศคู่ค้า
2. ปัญหาด้านค่าธรรมเนียมอื่น ๆ
3. ปัญหาด้านพิธีการทางด้านศุลกากรรวมทั้งการประเมินราคาของศุลกากร
4. การขอใบอนุญาตการนำเข้าสินค้าในประเทศคู่ค้า
5. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้านำเข้า
6. ประเด็นอื่น ๆ (ความไม่โปร่งใสในพิธีการศุลกากรและเงินได้โต้)

ตารางที่ 4-9 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรค การกำหนดมาตรฐาน และการออกหนังสือรับรองที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการคลังสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	ความซับซ้อนของมาตรฐาน	เงื่อนไขหรือขั้นตอนการกักกันโรค	การตรวจสอบและข้อกำหนดการออกหนังสือรับรอง	มาตรฐานต่างๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ	อื่นๆ *
1	28.00	18.00	40.00	4.00	8.00
2	34.00	42.00	20.00	0.00	2.00
3	36.00	26.00	32.00	2.00	2.00
4	24.00	18.00	12.00	40.00	4.00
5	22.00	14.00	12.00	44.00	6.00

หมายเหตุ: * อื่น ๆ เป็นประเด็นเกี่ยวกับ ความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการตรวจสอบสินค้านำเข้า

ตารางที่ 4-9 แสดงการจัดลำดับปัญหาและอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรค การกำหนดมาตรฐาน และการออกหนังสือรับรอง ผลการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้ามีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเกี่ยวกับกระบวนการกักกันโรคโดยเรียงลำดับจากมากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุดมีดังนี้

1. การตรวจสอบและข้อกำหนดการออกหนังสือรับรอง
2. เงื่อนไขหรือขั้นตอนการกักกันโรค
3. ความซับซ้อนของมาตรฐานการกักกันโรคของรัฐบาลประเทศคู่ค้า
4. มาตรฐานต่างๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ
5. ประเด็นอื่น ๆ (ความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการตรวจสอบสินค้านำเข้า)

ประเด็นเรื่องการกักกันโรค ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญกับเรื่องมาตรฐานของสินค้า และการตรวจสอบสินค้าก่อนอนุญาตให้นำสินค้าเข้าประเทศ ผู้ส่งออก รวมถึงผู้ให้บริการ โลจิสติกส์จึงคาดว่าจะพบกับอุปสรรค ในเรื่องของการตรวจสอบและข้อกำหนดการออกหนังสือรับรอง เงื่อนไขหรือขั้นตอนการกักกันโรค และความซับซ้อนของมาตรฐานการกักกันโรคของ รัฐบาลประเทศคู่ค้า รวมถึงประเด็นอื่น ๆ เช่น ข้อกำหนดสำหรับวัสดุภัณฑ์ไม้เพื่อการส่งออก (IPPC) การต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานสินค้า ควบคุมทั้งในเรื่องคุณภาพ

ส่วนผสม กรรมวิธีการผลิต การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การติดฉลากสินค้า รวมถึงวิธีการจำหน่าย เป็นต้น

ตารางที่ 4-10 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย (SPS) หรือมาตรฐานสินค้า (TBT) และการออกหนังสือรับรองที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการคลังสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	การกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้าเทียบกับมาตรฐานระหว่างประเทศ	เงื่อนไขหรือขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน	ขั้นตอนการออกหนังสือรับรองมาตรฐาน	มาตรฐานต่างๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ	อื่นๆ *
1	26.00	40.00	32.00	0.00	2.00
2	16.00	36.00	40.00	6.00	2.00
3	42.00	22.00	30.00	6.00	0.00
4	32.00	16.00	10.00	36.00	6.00
5	32.00	16.00	10.00	40.00	2.00

หมายเหตุ: * อื่น ๆ เป็นประเด็นเกี่ยวกับ ความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการตรวจสอบ

ตามกระบวนการกักกันโรค

ตารางที่ 4-10 แสดงการจัดลำดับร้อยละของอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย (SPS) หรือมาตรฐานสินค้า (TBT) และการออกหนังสือรับรอง ผลการสำรวจข้อมูลพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าคิดว่าจะประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. เงื่อนไขหรือขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน
2. ขั้นตอนการออกหนังสือรับรองมาตรฐาน
3. การกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้าเทียบกับมาตรฐานระหว่างประเทศ
4. มาตรฐานต่างๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ
5. ประเด็นอื่น ๆ (ความโปร่งใสในขั้นตอนการตรวจสอบตามกระบวนการกักกันโรค)

มาตรการด้านสุขอนามัย (Quarantine Measures) ของหลายประเทศมีความเข้มงวดมาก ทำให้เป็นหนึ่งในปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ส่งออกและผู้ให้บริการ โลจิสติกส์คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศ โดยคาดว่าปัญหาที่จะพบก็คือ ปัญหาเรื่องเงื่อนไขหรือขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน ขั้นตอนการออกหนังสือรับรองมาตรฐาน และการกำหนดมาตรฐานสินค้าของ

ประเทศคู่ค้าเทียบกับมาตรฐานระหว่างประเทศ รวมถึงความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการตรวจสอบตามกระบวนการกักกันโรค ในบางประเทศต้องใช้เวลาในการตรวจสอบค่อนข้างนานจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าโดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารสดซึ่งเน่าเสียง่าย หากผู้ส่งออกไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ประเทศคู่ค้ากำหนดอาจทำให้สินค้าถูกตีกลับ หรือทำลาย ซึ่งจะ使得ต้นทุนสินค้าสูงขึ้น และทำให้สูญเสียรายได้จากอุปสรรคดังกล่าว

ตารางที่ 4-11 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยจะเข้าไปลงทุน (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	การจัดเก็บภาษีของสินค้าที่เรียกเก็บภายในประเทศ	การขอใบอนุญาตอื่น ๆ	ข้อจำกัดทางด้านการใช้วัตถุดิบฯ	ข้อกำหนดในการขอวีซ่า	ประเด็นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราฯ	อื่น ๆ *
1	32.00	12.00	12.00	2.00	38.00	2.00
2	34.00	22.00	10.00	10.00	22.00	2.00
3	26.00	30.00	12.00	6.00	22.00	4.00
4	20.00	18.00	28.00	12.00	20.00	2.00
5	20.00	16.00	10.00	26.00	26.00	2.00
6	20.00	16.00	10.00	26.00	26.00	2.00

หมายเหตุ: * อื่น ๆ เป็นประเด็นเกี่ยวกับ มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4-11 แสดงการจัดลำดับร้อยละของอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยจะเข้าไปลงทุน ผลการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะพบอุปสรรคเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่จะเข้าไปลงทุน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราและด้านการธนาคาร
2. การจัดเก็บภาษีของสินค้าที่เรียกเก็บภายในประเทศ เช่น ภาษีจากการขายสินค้าและบริการหรือการเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
3. การขอใบอนุญาตอื่น ๆ
4. ข้อจำกัดทางด้านการใช้วัตถุดิบภายในประเทศหรือระเบียบและกฎหมายภายในประเทศที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้ารวมถึงการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลประเทศคู่ค้า

5. ข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน

6. ประเด็นอื่น ๆ (มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม)

ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอุปสรรคสำคัญยังคงเป็นเรื่อง ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการเรียกเก็บภาษีของประเทศคู่ค้า เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อผลกำไรจากการให้บริการในประเทศคู่ค้า รวมถึงอุปสรรคเรื่องการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานมีความยุ่งยากมากขึ้น

ตารางที่ 4-12 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าตลาดต่างประเทศของผู้ให้บริการคลังสินค้า
(หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	ข้อจำกัดด้านบริการและการลงทุน	ข้อจำกัดสัดส่วนการถือหุ้น	ข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตฯ	ข้อกำหนดในการขอวีซ่าฯ	การยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติ	ขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบ
1	26.00	10.00	36.00	0.00	2.00	24.00
2	38.00	12.00	14.00	0.00	8.00	26.00
3	24.00	28.00	10.00	8.00	16.00	12.00
4	12.00	22.00	26.00	14.00	14.00	10.00
5	12.00	12.00	12.00	16.00	32.00	14.00
6	14.00	10.00	8.00	22.00	20.00	24.00
7	14.00	10.00	8.00	22.00	20.00	24.00

ตารางที่ 4-12 แสดงการจัดลำดับร้อยละของปัญหาและอุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าตลาดต่างประเทศของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทย จากการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าคิดว่าจะพบอุปสรรคเกี่ยวกับการเข้าตลาดโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดดังนี้

1. ข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตหรือเงื่อนไขใด ๆ ก็ตามที่จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเสียก่อน
2. ข้อห้ามหรือข้อจำกัดอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริการและการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้น
4. ข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน

5. การยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตสำหรับบุคลากร

6. ขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับและมีความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น

ทั้งนี้สังเกตเห็นได้ว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทยคาดว่าปัญหาที่จะพบมากที่สุดในการเข้าตลาดก็คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตหรือเงื่อนไขใด ๆ ก็ตามที่ จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเสียก่อน รองลงมาเป็นปัญหาด้านข้อห้ามหรือข้อจำกัดอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริการและการลงทุนและสัดส่วนผู้ถือหุ้น ข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน การยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตสำหรับบุคลากรต่างชาติ และการขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับและมีความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น

ตารางที่ 4-13 อุปสรรคประเด็นภายหลังการจัดตั้งธุรกิจการให้บริการ โลจิสติกส์ในต่างประเทศ (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	กฎหมายและกฎระเบียบฯ ที่เลือกปฏิบัติก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน	กฎหมายและกฎระเบียบฯ ซึ่งต้องการให้มีวัตถุประสงค์ภายในประเทศ	ขาดความชัดเจนและโปร่งใสฯ	การจำกัดของข้อกำหนด	การโอนผลกำไรกลับสู่ประเทศแม่
1	52.00	2.00	16.00	8.00	22.00
2	12.00	14.00	42.00	18.00	14.00
3	14.00	16.00	20.00	36.00	14.00
4	16.00	28.00	18.00	18.00	20.00
5	28.00	20.00	10.00	16.00	26.00
6	28.00	20.00	10.00	16.00	26.00

ตารางที่ 4-13 แสดงทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าที่คาดว่าจะพบปัญหาและอุปสรรค ถ้าหากตัดสินใจเข้าไปจัดตั้งธุรกิจการให้บริการ โลจิสติกส์ในต่างประเทศ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศที่เลือกปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของนักลงทุนต่างชาติ และนักลงทุนภายในประเทศ รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างภาษีการจัดซื้อจัดหาของหน่วยงานรัฐบาล

2. ขาดความชัดเจนและความโปร่งใส หรือขาดความสอดคล้องของกฎระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งประเด็นกฎระเบียบข้อบังคับที่มีความขัดแย้งกันเองระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล

3. การจำกัดของข้อกำหนดหรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ของรัฐบาลประเทศคู่ค้า ไม่ว่าจะส่งผลกระทบต่อเกิดการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในท้องถิ่นหรือไม่ก็ตาม

4. กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศซึ่งต้องการให้มีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี

5. การโอนผลกำไรกลับสู่ประเทศแม่

ตารางที่ 4-14 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตลาดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการคลังสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	มีแนวทางประพฤติหรือระเบียบทางสังคม	การสรรหาพนักงาน	วัฒนธรรมการดำเนินงานธุรกิจของท้องถิ่น	ความชอบของผู้บริโภค	อื่น ๆ *
1	22.00	8.00	24.00	42.00	4.00
2	14.00	8.00	38.00	34.00	6.00
3	24.00	22.00	30.00	20.00	4.00
4	32.00	32.00	18.00	14.00	4.00
5	30.00	32.00	16.00	16.00	6.00

หมายเหตุ: * อื่น ๆ เป็นประเด็นเกี่ยวกับ ความเป็นชาตินิยมของประเทศคู่ค้า

ตารางที่ 4-14 แสดงการจัดลำดับร้อยละของประเด็นที่เกี่ยวกับตลาดการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า จากการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คิดว่า ภายหลังจากเข้าไปจัดตั้งธุรกิจการให้บริการ โลจิสติกส์ในต่างประเทศ จะพบอุปสรรคเกี่ยวข้องกับตลาด โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุดดังนี้

1. ความชอบของผู้บริโภคและพฤติกรรมผู้บริโภคของตลาดท้องถิ่น
2. วัฒนธรรมการดำเนินงานธุรกิจของท้องถิ่น
3. การสรรหาพนักงานหรือบุคลากร
4. การมีแนวทางประพฤติหรือระเบียบทางสังคมที่เข้มงวดซึ่งทำให้มีข้อจำกัดในการส่งสินค้าและบริการ
5. ประเด็นอื่น ๆ (ความเป็นชาตินิยมของประเทศคู่ค้า)

กรณีที่เกี่ยวข้องกับตลาด ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยให้ความคิดเห็นว่า คนไทยยังคงเสียดียเปรียบต่างชาตอยู่มาก ถ้าหากตัดสินใจเข้าไปจัดตั้งธุรกิจการให้บริการ โลจิสติกส์ในต่างประเทศ คงจะเผชิญกับอุปสรรคมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความชอบและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ วัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจของท้องถิ่น การสรรหาบุคลากร รวมไปถึงการมีระเบียบทางสังคมที่เข้มงวดและความเป็นชาตินิยมของผู้ใช้บริการ ซึ่งทำให้เป็นข้อจำกัดในการส่งสินค้าและบริการเก็บรักษาสินค้า ผู้ให้บริการคลังสินค้ายังให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเรื่องบุคลากร หลายคนกล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องบุคลากร การนำระบบที่ดีจากต่างประเทศมาใช้คงไม่มีประโยชน์และไม่สามารถใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเนื่องจากบุคลากรไทยยังคงขาดความรู้และความชำนาญด้าน โลจิสติกส์ ซึ่งถ้าเทียบมาตรฐานการทำงานของบุคลากรไทยกับบุคลากรต่างชาติในภูมิภาคเดียวกัน ยังมีความแตกต่างกันมาก

ตารางที่ 4-15 ผลกระทบต่อผู้ให้บริการคลังสินค้า เมื่อมีการเปิดการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

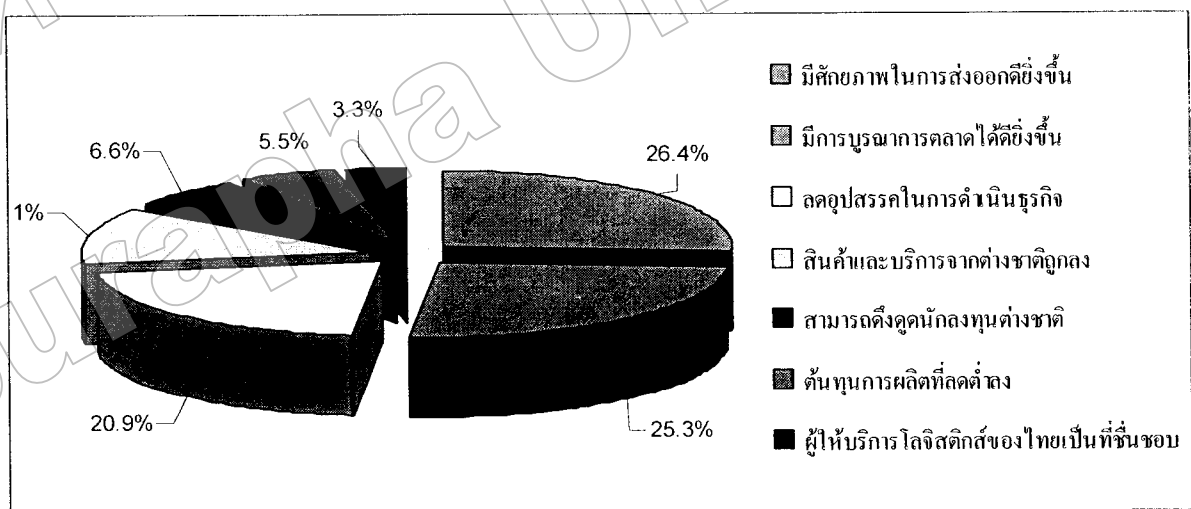
ผลต่อผู้ให้บริการเก็บรักษาและคลังสินค้าเมื่อมีการเปิดเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์	ร้อยละ
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านบวกต่อผู้ให้บริการคลังสินค้า	20.00
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านลบต่อผู้ให้บริการคลังสินค้า	24.00
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบ	56.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-15 แสดงทัศนคติของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าเห็นด้วยว่าการเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านบวกต่อองค์กร ร้อยละ 20 และการเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านลบต่อผู้ให้บริการคลังสินค้า ร้อยละ 24 ทั้งนี้พบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ ร้อยละ 56 มีความคิดเห็นว่าการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อธุรกิจคลังสินค้าในอนาคต

ตารางที่ 4-16 ผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย จากการทำข้อตกลงการค้าเสรีบริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า	ร้อยละ
มีศักยภาพและความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้น	26.40
มีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นและมีการจัดสรรแรงงานและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	25.30
สามารถลดอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจในตลาดของประเทศคู่ค้า	20.90
การนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างชาติได้ถูกลง	12.10
สามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น	6.60
ทำให้ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยเป็นที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติในตลาดต่างประเทศ	3.30
ต้นทุนการผลิตที่ลดต่ำลง (เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าต่ำลง)	5.50
รวม	100.00

ภาพที่ 4-2 แสดงผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า

ตารางที่ 4-16 และภาพที่ 4-2 พบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คิดว่าหากมีการเปิดเสรีบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลกระทบด้านบวกต่อองค์กร ดังนี้ ผู้ประกอบการไทยจะมีศักยภาพและความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้น ร้อยละ 26.40 รองลงมาคิดว่าไทยจะมีการบูรณาการตลาดและมีการจัดสรรแรงงานและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ร้อยละ 25.30 ผู้ประกอบการไทยสามารถลดอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจในตลาดของประเทศคู่ค้าได้ มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 20.90

การนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างชาติจะถูกลง มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 12.10 ผู้ให้บริการคลังสินค้าอีกร้อยละ 6.6 ให้ความเห็นว่า การเปิดเสรีโลจิสติกส์จะช่วยให้สามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น รวมถึงต้นทุนการผลิตจะลดต่ำลงเนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าต่ำลง มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 5.50 และประเด็นที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การที่จะทำให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยเป็นที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติในตลาดต่างประเทศ โดยมีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้น

ตารางที่ 4-17 ผลกระทบด้านลบที่มีต่อองค์กรจากการทำข้อตกลงการค้าเสรีบริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบด้านลบที่มีต่อผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า	ร้อยละ
ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยไม่สามารถแข่งขันได้และออกจากธุรกิจ	51.40
การดำเนินธุรกิจยากมากขึ้น กำไรน้อยลง	40.00
ต่างชาติจะเข้ามาผูกขาดธุรกิจคลังสินค้าของไทย	5.20
ผลกำไรที่แท้จริงจะตกอยู่กับชาวต่างชาติ	3.40
รวม	100.00

ตารางที่ 4-17 แสดงว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าน้อยกว่าร้อยละ 51.4 มีความคิดเห็นว่าหากมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ จะส่งผลให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยไม่สามารถแข่งขันได้และต้องออกจากธุรกิจไป โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็ก การดำเนินธุรกิจจะยากมากขึ้นและกำไรน้อยลง โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 40 และมีความคิดเห็นอื่น ๆ อีกร้อยละ 8.6 ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ ชาวต่างชาติจะเข้ามาผูกขาดธุรกิจคลังสินค้าของไทย โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 5.2 และร้อยละ 3.4 คาดว่าผลกำไรที่แท้จริงจะตกอยู่กับชาวต่างชาติ

ตารางที่ 4-18 ทศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับ การเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ หากรัฐบาลไทยสามารถส่งเสริมให้มีการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้า

การเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศของผู้ให้บริการคลังสินค้า หากรัฐบาลส่งเสริมการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ	26.00
ไม่เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ	28.00
ยังไม่แน่ใจว่าจะเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศหรือไม่	46.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-18 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ร้อยละ 46 ไม่แน่ใจว่า ถ้ารัฐบาลไทยสามารถส่งเสริมให้มีการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้าได้ บริษัทของตนจะสามารถเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้นหรือไม่ ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า มีอีกหลายปัจจัยที่ต้องใช้ในการพิจารณา แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้บริการคลังสินค้าที่คิดว่าจะสามารถเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น ร้อยละ 26 และมีผู้ประกอบการที่คิดว่าคงจะไม่เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศมากถึง ร้อยละ 28

ตารางที่ 4-19 ผลกระทบโดยรวมต่อการดำเนินธุรกิจบริการคลังสินค้า หากมีการทำข้อตกลงการค้าเสรีบริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบโดยรวมที่มีต่อการดำเนินธุรกิจคลังสินค้า	ร้อยละ
ผลกระทบด้านบวก	48.00
ผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวก	26.00
ผลกระทบทางลบ	26.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-19 แสดงทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้า ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าคิดว่า การเปิดเสรีบริการสาขาโลจิสติกส์จะส่งผลกระทบด้านบวกต่อธุรกิจโดยรวม โดยมีผู้เห็นด้วยสูงถึงร้อยละ 48 รองลงมาเห็นว่า การเปิดเสรีบริการสาขาโลจิสติกส์จะ

ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อธุรกิจโดยรวม ร้อยละ 26 และคิดว่าจะส่งผลกระทบต่อในด้านลบอีกร้อยละ 26

ตารางที่ 4-20 ทศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดเสรีการค้าสาขาบริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ผลประโยชน์ที่ได้รับการเปิดเสรีการค้าสาขาบริการโลจิสติกส์	ร้อยละ
ประเทศไทยได้รับผลประโยชน์ค้ำค่ามากกว่าต้นทุนที่เสียไป	38.00
ประเทศไทยได้รับผลประโยชน์ค้ำค่าน้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป	60.00
ไม่มีความแตกต่างระหว่างต้นทุนที่เสียไปและผลประโยชน์ที่ได้รับ	2.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-20 พบว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่มองในภาพรวมว่า ประเทศไทยน่าจะได้รับผลประโยชน์ค้ำค่าน้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคิดว่าประเทศไทยได้รับผลประโยชน์ค้ำค่ามากกว่าต้นทุนที่เสียไป ร้อยละ 38 และ คิดว่าจะไม่มีความแตกต่างระหว่างต้นทุนที่เสียไปและผลประโยชน์ที่ได้รับ อีกร้อยละ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-21 ทศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับ การเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า หากมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์

ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	46.00
ไม่สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	10.00
ยังไม่แน่ใจว่าจะสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	44.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-21 แสดงว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย เห็นด้วยว่าหากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า จะทำให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้าได้ มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 46 รองลงมาตอบว่ายังไม่แน่ใจเพราะยังไม่ทราบรายละเอียดของข้อตกลงที่แท้จริง คิดเป็นร้อยละ 44 และอีก

ร้อยละ 10 คิดว่าไทยไม่สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้าได้

ตารางที่ 4-22 ทรรศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับการขยายฐานการให้บริการไปยังตลาดของประเทศคู่ค้า

การขยายฐานการให้บริการคลังสินค้าไทย ไปยังตลาดของประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
หากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์	
ย้ายฐานการให้บริการไปยังประเทศคู่ค้า	20.00
ไม่ย้ายฐานการให้บริการไปยังประเทศคู่ค้า	36.00
ยังไม่แน่ใจว่าจะย้ายฐานการให้บริการไปยังประเทศคู่ค้าหรือไม่	44.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-22 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ 44 ยังไม่แน่ใจว่าตนเองจะย้ายฐานการให้บริการไปยังประเทศคู่ค้าหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้บริการอีกร้อยละ 36 คิดว่าจะไม่ย้ายฐานการบริการไปยังต่างประเทศแน่นอน ส่วนผู้ให้บริการคลังสินค้าที่คิดว่าจะย้ายฐานการบริการไปยังต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น

ตารางที่ 4-23 ทรรศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าต่อการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ไทยควรขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
ไม่สนับสนุนอย่างยิ่ง	6.00
ไม่ค่อยสนับสนุน	18.00
มีความคิดเห็นเป็นกลาง	20.00
ค่อนข้างสนับสนุน	44.00
สนับสนุนมากที่สุด	12.00
รวม	100.00

ตารางที่ 4-23 : แสดงความคิดเห็นของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าว่าควรสนับสนุนให้มีการเจรจาเพื่อขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าหรือไม่ จากการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ก่อนข้างสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์ ร้อยละ 44 รองลงมาให้ความคิดเห็นเป็นกลางร้อยละ 20 และไม่ค่อยสนับสนุนร้อยละ 18 ส่วนผู้ที่ให้การสนับสนุนมากที่สุดที่มีร้อยละ 12 และที่ไม่สนับสนุนอย่างยิ่งให้มีการเปิดเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์มีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น

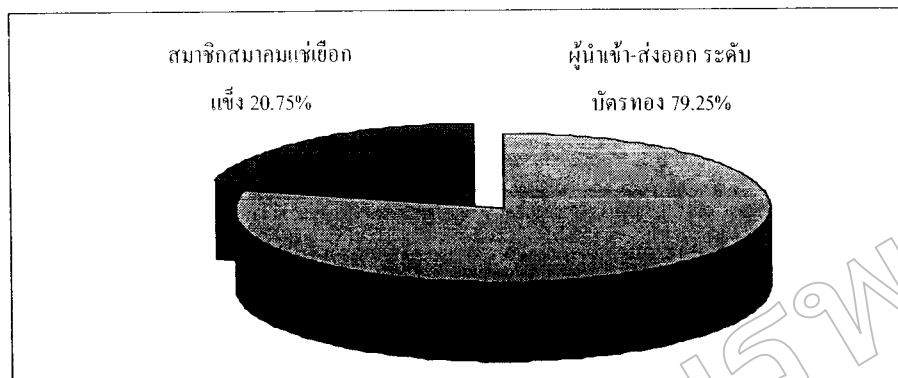
2. ผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มผู้ใช้บริการด้านการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มด้วยกัน คือ (1) ผู้นำของเข้า-ผู้ส่งของออก ระดับบัตรทอง (2) สมาชิกสมาคมอาหารแช่เยือกแข็ง โดยเลือกแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มบริษัทที่ใช้บริการคลังสินค้าจากผู้ประกอบการภายนอก แบบสอบถามที่แจกไปจริงทั้งหมดจำนวน 80 ชุด มีผู้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 53 ชุด อัตราการตอบกลับอยู่ที่ร้อยละ 66.25 จากการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ใช้บริการจากแบบสอบถามที่ตอบกลับ สามารถอธิบายผลการสำรวจได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับองค์กร

ตารางที่ 4-24 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บริการ

กลุ่มผู้ใช้บริการคลังสินค้า	ร้อยละ
ผู้นำเข้า – ผู้ส่งออก ระดับบัตรทอง	79.25
สมาชิกสมาคม อาหารแช่เยือกแข็ง	20.75
รวม	100.00

ภาพที่ 4-3 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้บริการ

ตารางที่ 4-24 และภาพที่ 4-3 แสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบกลับแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้า 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้นำเข้า - ผู้ส่งออกระดับบัตรทอง มีผู้ตอบกลับแบบสอบถามร้อยละ 79.25 และสมาชิกสมาคมอาหารแช่เยือกแข็ง ตอบกลับแบบสอบถามอีกร้อยละ 20.75

ตารางที่ 4-25 จำนวนพนักงานของกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้า

จำนวนพนักงาน	ร้อยละ
พนักงานต่ำกว่า 50 คน	39.62
พนักงาน 51-200 คน	39.62
พนักงาน 201-500 คน	13.21
พนักงานมากกว่า 501 คน	7.55
รวม	100.00

ตารางที่ 4-25 จากจำนวนผู้ให้บริการคลังสินค้าที่ตอบกลับแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ มีพนักงานต่ำกว่า 50 คน ร้อยละ 39.62 และมีพนักงาน 51-200 คน ร้อยละ 39.62 รองลงมาเป็นผู้ให้บริการที่มีจำนวนพนักงาน 201-500 คน ร้อยละ 13.21 ส่วนผู้ให้บริการคลังสินค้าที่เหลือมีพนักงานมากกว่า 501 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 7.55

ตารางที่ 4-26 มูลค่าสินทรัพย์ของผู้ใช้บริการคลังสินค้า

มูลค่าสินทรัพย์	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	47.17
51-200 ล้านบาท	24.53
101-200 ล้านบาท	11.32
มากกว่า 201 ล้านบาท	16.98
รวม	100.00

ตารางที่ 4-26 พบว่าจากจำนวนผู้ใช้บริการคลังสินค้าที่ตอบกลับแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ใช้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีมูลค่าทรัพย์สินต่ำกว่า 50 ล้านบาท ร้อยละ 47.17 รองลงมาเป็นบริษัทที่มีมูลค่าทรัพย์สิน 51-200 ล้านบาท ร้อยละ 24.53 และบริษัทที่มีมูลค่าทรัพย์สินมากกว่า 201 ล้านบาท ร้อยละ 16.98 ส่วนที่เหลือมีมูลค่าทรัพย์สินอยู่ระหว่าง 101-200 ล้านบาท ร้อยละ 11.32

ตารางที่ 4-27 สัดส่วนผู้ถือหุ้นของผู้ใช้บริการคลังสินค้า

ร้อยละสัดส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ
ไทย 100%	45.28
ไทย > ต่างชาติ เช่น ไทย 51% ต่างชาติ 49%	24.53
ต่างชาติ > ไทย เช่น ต่างชาติ 51% ไทย 49%	15.09
ต่างชาติ 100%	15.09
รวม	100.00

ตารางที่ 4-27 แสดงร้อยละสัดส่วนผู้ถือหุ้นของผู้ใช้บริการคลังสินค้าที่ตอบกลับแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นบริษัทของคนไทย 100 % ร้อยละ 45.28 รองลงมาเป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นคนไทยมากกว่าต่างชาติร้อยละ 24.53 ส่วนบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นต่างชาติมากกว่าผู้ถือหุ้นไทย ร้อยละ 15.09 และที่เหลือเป็นบริษัทที่เป็นต่างชาติ 100% ร้อยละ 15.09

ส่วนที่ 2 การประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันปัจจุบันของผู้บริการโลจิสติกส์เมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติ

ตารางที่ 4-28 จิตความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์

ประเมินขีดความสามารถ	ค่าเฉลี่ย
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.28
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.15
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.08
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.06
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.04
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.02
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	2.89
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์/ พีพีแอล	2.87
ความพร้อมด้านเครือข่าย และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.70
การมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ	2.66
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	2.60
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	2.57

ตารางที่ 4-28 แสดงระดับการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการ จัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ผลการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจค่อนข้างดีมากที่สุด (3.28) รองลงมาคือระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน (3.15) ความพร้อมด้านเงินลงทุน (3.08) และขีดความสามารถในการบริหารต้นทุนในการดำเนินการ (3.06) การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ (3.04) ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย (3.02)

ขีดความสามารถที่ต่ำที่สุดและผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าต้องให้ความสำคัญเพื่อเตรียมรับมือกับการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ ก็คือ ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร (2.57) ขาดความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ (2.60) ขาดการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในระดับโลก (2.66) ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก (2.70) และยังขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์และพีพีแอล (2.87) รวมถึงคุณภาพของบุคลากรซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า (2.89)

ส่วนที่ 3 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิด
เสรีการค้าบริการโลจิสติกส์

ตารางที่ 4-29 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรี
การค้าบริการ โลจิสติกส์

ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเมื่อเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์	ค่าเฉลี่ย
อุตสาหกรรม โลจิสติกส์มีการตัดราคามากยิ่งขึ้น	4.40
อุตสาหกรรม โลจิสติกส์มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น	4.30
ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แข่งกันเพิ่มคุณภาพในการให้บริการดียิ่งขึ้น	3.49
มีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นและมีการจัดสรรทรัพยากร ได้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น	3.32
เพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น	3.23
ผู้นำเข้า-ส่งออกมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มาก ยิ่งขึ้น	3.23
ผู้ส่งออกของไทยขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น	2.51

ตารางที่ 4-29 แสดงทัศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับสิ่งที่คาดว่าจะพบเมื่อ
มีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ ผลการสำรวจพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่เห็นด้วย
ว่าจะพบอุปสรรคเรื่องการใช้กลยุทธ์ในการตัดราคาที่จะมีมากยิ่งขึ้น (4.30) และการให้บริการจะมี
การแข่งขันกันรุนแรงมากขึ้น (4.14)

อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลดี ซึ่งจะทำให้ผู้นำเข้า-ส่งออก
มีทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น (3.82) มีการบูรณาการตลาดได้
ดียิ่งขึ้นและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (3.56) รวมถึงจะมีการแข่งกันเพิ่ม
คุณภาพในการให้บริการดียิ่งขึ้น (3.38) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสในการส่งออกและการลงทุน ผู้
ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ประกอบการไทยจะสามารถเพิ่มศักยภาพในการส่งออก
สินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น (3.46) ในขณะที่ผู้ส่งออกของไทยมีโอกาส
ค่อนข้างน้อยที่จะขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ (2.51)

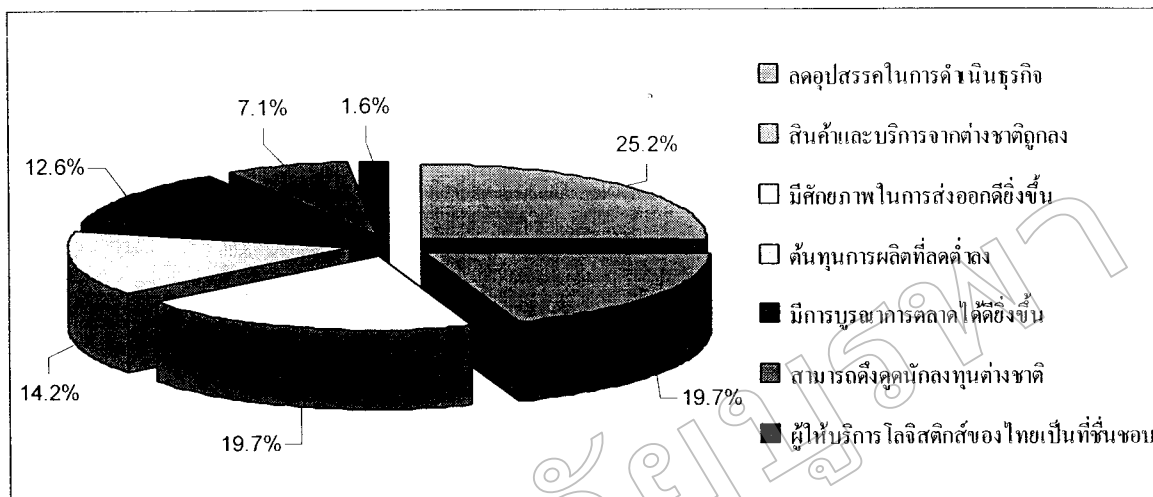
ตารางที่ 4-30 ประโยชน์ที่ผู้ใช้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะได้รับเมื่อมีการเปิดการค้าเสรีสาขา
บริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อมีการเปิดการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์	ร้อยละ
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านบวกต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า	18.87
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านลบต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า	20.75
การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า	60.38
รวม	100.00

ตารางที่ 4-30 แสดงทัศนคติของผู้ใช้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าเห็นด้วยว่าการเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านบวกต่อองค์กร ร้อยละ 18.87 และการเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ส่งผลในด้านลบต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า ร้อยละ 20.75 ทั้งนี้พบว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.38 มีความคิดเห็นว่าการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อธุรกิจคลังสินค้าในอนาคต

ตารางที่ 4-31 ผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้าจากการทำข้อตกลงการค้าเสรีสาขา
บริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า	ร้อยละ
สามารถลดอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจในตลาดของประเทศคู่ค้า	25.20
การนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างชาติได้ถูกลง	19.70
มีศักยภาพและความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้น	19.70
ต้นทุนการผลิตที่ลดต่ำลง (เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าต่ำลง)	14.20
มีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นและมีการจัดสรรแรงงานและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	12.60
สามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น	7.10
ทำให้ผู้ใช้บริการ โลจิสติกส์ของไทยเป็นที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ใช้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติในตลาดต่างประเทศ	1.60
รวม	100.00

ภาพที่ 4-4 แสดงผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้า

ตารางที่ 4-31 และภาพที่ 4-4 พบว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คิดว่า หากมีการทำข้อตกลงการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ จะทำให้สามารถลดอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจในตลาดของประเทศคู่ค้าได้ โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 25.20 รองลงมาผู้ใช้บริการคิดว่าน่าจะมีการนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างชาติได้ถูกลงและผู้ส่งออกมีศักยภาพและความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้น โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 19.70 ประเด็นที่ผู้ใช้บริการคลังสินค้าเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การที่จะทำให้ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยเป็นที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติในตลาดต่างประเทศ โดยมีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 1.60 เท่านั้น

ตารางที่ 4-32 ผลกระทบด้านลบที่มีต่อผู้ใช้บริการคลังสินค้าจากการทำข้อตกลงการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบด้านลบที่มีต่อผู้ใช้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า	ร้อยละ
มีการผูกขาดการให้บริการกับต่างชาติไม่กีราย	66.70
มีความยุ่งยากในการปฏิบัติงานมากขึ้น	18.70
ผลกำไรที่แท้จริงจะตกอยู่กับชาวต่างชาติ	14.70
รวม	100.00

ตารางที่ 4-32 ผลการสำรวจพบว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าน้อยกว่าร้อยละ 66.70 มีความคิดเห็นว่า หากมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ จะส่งผลให้มีการผูกขาดการให้บริการกับต่างชาติไม่กี่

ราย รวมทั้งคาดว่าจะมีความยุ่งยากในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 18.70 และคิดว่า ผลกำไรที่แท้จริงจะตกอยู่กับชาวต่างชาติ อีกร้อยละ 14.70

ตารางที่ 4-33 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับการเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่าง ประเทศ หากรัฐบาลไทยสามารถส่งเสริมให้มีการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้า

การเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศของผู้ให้บริการคลังสินค้า	ร้อยละ
หากรัฐบาลส่งเสริมการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้า	
เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ	22.64
ไม่เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ	33.96
ยังไม่แน่ใจว่าจะเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศหรือไม่	43.40
รวม	100.00

ตารางที่ 4-33 แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.40 ไม่แน่ใจว่า ถ้าหากรัฐบาลไทยสามารถส่งเสริมให้มีการเข้าตลาดของประเทศคู่ค้าได้ บริษัทจะสามารถเพิ่ม กิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้นหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการคิดว่า จะสามารถเพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น ร้อยละ 22.64 และมีผู้ประกอบการที่ คิดว่าคงจะไม่เพิ่มกิจกรรมการค้าเงินธุรกิจระหว่างประเทศ ร้อยละ 33.96

ตารางที่ 4-34 ผลกระทบโดยรวมต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ใช้บริการคลังสินค้า หากมีการทำ ข้อตกลงการค้าเสรีบริการ โลจิสติกส์

ผลกระทบโดยรวมที่มีต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ใช้บริการคลังสินค้า	ร้อยละ
ผลกระทบด้านบวก	52.83
ผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวก	22.64
ผลกระทบทางลบ	24.52
รวม	100.00

ตารางที่ 4-34 แสดงทัศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้า ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้บริการคลังสินค้าคิดว่า การเปิดเสรีบริการสาขา โลจิสติกส์จะส่งผลกระทบด้านบวกต่อธุรกิจ

โดยรวม โดยมีผู้เห็นด้วยสูงถึงร้อยละ 52.83 รองลงมาเห็นว่า การเปิดเสรีบริการสาขาโลจิสติกส์จะส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อธุรกิจโดยรวม ร้อยละ 22.64 และคิดว่าจะส่งผลกระทบในด้านลบอีกร้อยละ 24.52

ตารางที่ 4-35 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดเสรีการค้าสาขาบริการโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ผลประโยชน์ที่ได้รับการเปิดเสรีการค้าสาขาบริการโลจิสติกส์	ร้อยละ
ประเทศไทยได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าน่ามากกว่าต้นทุนที่เสียไป	28.30
ประเทศไทยได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าน้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป	67.93
ไม่มีความแตกต่างระหว่างต้นทุนที่เสียไปและผลประโยชน์ที่ได้รับ	3.77
รวม	100.00

ตารางที่ 4-35 แสดงว่าผู้ใช้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่มองในภาพรวมว่า ประเทศไทยน่าจะได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าน้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป ร้อยละ 67.93 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และคิดว่าจะได้รับผลประโยชน์มากกว่าต้นทุนที่เสียไป ร้อยละ 28.30 ส่วนที่เหลือคิดว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์และต้นทุนที่เสียไป ร้อยละ 3.77

ตารางที่ 4-36 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าไทยเกี่ยวกับการเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า หากมีการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์

ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	35.85
ไม่สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	28.30
ยังไม่แน่ใจว่าจะสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้า	35.85
รวม	100.00

ตารางที่ 4-36 แสดงว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าเห็นด้วยว่าหากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าจะทำให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้าได้ โดยมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 35.85 รองลงมาตอบว่ายังไม่แน่ใจ

เพราะยังไม่ทราบรายละเอียดของข้อตกลงที่แท้จริง โดยคิดเป็นร้อยละ 35.85 และที่เหลืออีกร้อยละ 28.30 คิดว่า ไทยไม่สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังตลาดประเทศคู่ค้าได้ เพราะยังมีข้อจำกัดอีกมากที่เป็นมาตรการกีดกันสินค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) ของประเทศคู่ค้า

ตารางที่ 4-37 ทศนคติของผู้ใช้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับการขยายฐานการลงทุนไปยังตลาดของประเทศคู่ค้า

การย้ายฐานการลงทุนของผู้ใช้บริการคลังสินค้า	ร้อยละ
ย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศคู่ค้า	3.77
ไม่ย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศคู่ค้า	45.28
ยังไม่แน่ใจว่าจะย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศคู่ค้าหรือไม่	50.94
รวม	100.00

ตารางที่ 4-37 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจว่าตนเองจะย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศคู่ค้าหรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้บริการยังไม่แน่ใจมากถึงร้อยละ 50.94 แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการอีกร้อยละ 46 คิดว่าคงไม่ย้ายฐานการลงทุนไปยังต่างประเทศ ส่วนผู้ใช้ที่คิดว่าจะย้ายฐานการลงทุนไปยังต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 3.77 เท่านั้น

ตารางที่ 4-38 ความเห็นของผู้ให้บริการคลังสินค้าต่อการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ไทยควรขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า	ร้อยละ
ไม่สนับสนุนอย่างยิ่ง	5.66
ไม่ค่อยสนับสนุน	13.21
มีความคิดเห็นเป็นกลาง	32.08
ค่อนข้างสนับสนุน	37.74
สนับสนุนมากที่สุด	11.32
รวม	100.00

ตารางที่ 4-38 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการคลังสินค้าว่าค่อนข้างสนับสนุน ให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการโลจิสติกส์มากถึงร้อยละ 37.74 รองลงมาความคิดเห็นเป็นกลางร้อยละ 32.08 ไม่ค่อยสนับสนุนร้อยละ 13.21 ส่วนผู้ที่ให้การสนับสนุนมากที่สุดที่ร้อยละ 11.32 และส่วนที่เหลือไม่สนับสนุนอย่างยิ่งร้อยละ 5.66

3. ผลการสำรวจหน่วยงานและองค์กรของรัฐฯ

หน่วยงานหรือองค์กรที่กำลังดูแลการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ณ ปัจจุบันมี 4 หน่วยงาน ได้แก่ (1) กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (2) องค์กรคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์ (3) กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง (4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังทั้งสี่หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้มีหน่วยงานที่ตอบกลับแบบสอบถาม 2 หน่วยงาน คือ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้ง 2 หน่วยงาน สะท้อนให้เห็นถึง 3 ประเด็นหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ คือ ประเด็นการประเมินขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย ประเด็นการประเมินผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ และสุดท้ายเป็นประเด็นเกี่ยวกับความพร้อมของหน่วยงานรัฐฯ ดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

3.1 การประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย

คณะกรรมการการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ให้ความคิดเห็นว่า ปัจจุบันรูปแบบการแข่งขันในเชิงตลาดเปลี่ยนแปลงจากการแข่งขันด้านราคา มาเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นเรื่องของการค้าระหว่างประเทศวันนี้ คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่โลกจะก้าวไปสู่การเปิดเสรีมากขึ้น โดยสรุปภาพคร่าว ๆ ว่า การแข่งขันวันนี้ไม่ใช่การแข่งขันภายในประเทศ ไทยต้องเปิดประเทศเพื่อสู้กับการค้าแบบโลกาภิวัตน์ โดยภาครัฐฯ เองต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเปิดเสรีในแต่ละภาคส่วน

ในมุมมองเรื่องขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย บีโอไอ มองว่า คลังสินค้าไทยยังขาดความพร้อมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น ความพร้อมด้านเงินลงทุนและเทคโนโลยี ความพร้อมด้านเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก ขาดความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการจัดการด้านโลจิสติกส์ และคลังสินค้าไทยก็ยังเสียเปรียบบริษัทต่างชาติในเรื่องการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร เพราะคลังสินค้าไทยส่วนใหญ่จะให้บริการจัดเก็บรักษาสินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ปัจจุบันลูกค้ามีความต้องการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรมากขึ้น

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่าในประเด็นนี้ว่า ธุรกิจบริการ โลจิสติกส์เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีไปเร็วมาก ทั้งนี้เป็นผลให้อำนาจการต่อรองของผู้ใช้บริการมีมากขึ้น ถึงแม้ว่าปัจจุบันไทยยังไม่ได้เปิดเสรีการให้บริการ โลจิสติกส์อย่างเต็มรูปแบบ แต่ในทางปฏิบัติก็มีผู้ให้บริการจากต่างชาติเข้ามาให้บริการมากอยู่แล้ว ดังนั้นผู้ใช้บริการจึงมีทางเลือกมากขึ้น แต่เทคโนโลยีที่ทันสมัยจากต่างชาติทำให้คลังสินค้าไทยเสียเปรียบด้านการแข่งขันเป็นอย่างมาก

ประเทศไทยมีคลังสินค้าอยู่มากกว่า 8,000 แห่งทั่วประเทศ ถ้าประเมินอย่างคร่าว ๆ สามารถกล่าวได้ว่า คลังสินค้าไทยมากกว่า 85% ยังไม่พร้อมต่อการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ เพราะคลังสินค้าไทยยังคงเสียเปรียบผู้ให้บริการข้ามชาติอย่างมาก หรืออาจจะกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า คลังสินค้าไทยคงไม่ใช่คู่แข่งของบริษัทต่างชาติ คลังสินค้าไทยยังขาดความพร้อมในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านเงินลงทุน ความพร้อมด้านบุคลากร และคลังสินค้าไทยก็ยังคงเสียเปรียบอยู่มากในประเด็นเรื่องการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะคลังสินค้าไทยส่วนใหญ่ไม่มีการทำตลาดแบบเชิงรุก

จากการเข้าร่วมสัมมนาในหัวข้อเรื่อง “การศึกษาความพร้อมและการปรับตัวของ สาขาบริการ โลจิสติกส์ของไทยต่อการเปิดเสรีการค้าบริการ” เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2550 มีอีกหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ โลจิสติกส์ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นขีดความสามารถของคลังสินค้าไทยว่า ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นบริษัทต่างชาติ มองว่า คลังสินค้าไทยมีเทคโนโลยีบริการด้อยคุณภาพ บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ และผู้ใช้บริการยังขาดความเชื่อมั่นในคุณภาพการให้บริการ จุดด้อยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผู้ใช้บริการคลังสินค้าไทยควรหันมาพิจารณาและควรปรับปรุงพัฒนาอย่างจริงจัง

3.2 การประเมินผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์

กรมการค้าภายในและบีไอไอ ให้ความคิดเห็นตรงกันว่า หากมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ จะทำให้อุตสาหกรรมโลจิสติกส์มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น และมีการตัดราคากันมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการไทยจะสามารถเพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้นและผู้ส่งออกของไทยสามารถขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น รวมถึงผู้นำเข้า-ส่งออกมีจะทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น

กรมการค้าภายในกล่าวว่า ขณะนี้ผู้ใช้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่เกินกว่า 85% ยังไม่พร้อมต่อการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ หากประเทศไทยเปิดเสรีสาขานี้ในอนาคตอันใกล้ คลังสินค้าไทยควรมีระยะเวลาในการปรับตัวอย่างน้อย 4-5 ปี เพราะการเปิดเสรีในสาขานี้จะส่งผลให้ผู้ใช้บริการขนาดเล็กและขนาดย่อมไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทข้ามชาติที่จะเข้ามาลงทุนในไทย

ได้ และต้องปิดกิจการไปในที่สุดหรือไม่ก็ต้องขายกิจการให้กับนักลงทุนต่างชาติ สิ่งที่น่ากังวลที่สุดก็คือ การที่บริษัทต่างชาติเข้ามาผูกขาดธุรกิจโลจิสติกส์ในประเทศไทย

ประเด็นเกี่ยวกับเขตตลาดต่างประเทศของผู้ให้บริการคลังสินค้า กรมการค้าภายในให้ความเห็นว่า ผู้ประกอบการคลังสินค้าไทยที่จะขยายฐานการลงทุนไปยังต่างประเทศจะประสบกับอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff Barrier) หลายประเด็นด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้น การขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับในการลงทุน ข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอใบอนุญาต การโอนผลกำไรกลับสู่ประเทศไทย และข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน ทั้งนี้กรมการค้าภายในแนะนำว่านักลงทุนไทยควรศึกษารายละเอียดในเรื่องข้อกำหนดและกฎหมายของประเทศคู่ค้าก่อนที่จะตัดสินใจเข้าไปลงทุน

ในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ บีไอไอ กลับมองว่า การเปิดการค้าเสรีสาขาบริการในสาขานี้จะส่งผลดีต่อประเทศ เพราะสามารถดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในไทย ทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเสรี ยิ่งไปกว่านั้นบริการ โลจิสติกส์ของไทยจะมีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นและมีการจัดสรรแรงงานและทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงจะสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้น ในทางปฏิบัติ นโยบายการเปิดเสรีก็สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนอยู่แล้ว ดังนั้นจึงให้การสนับสนุนเต็มที่เพื่อให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์

3.3 ความพร้อมของหน่วยงานรัฐฯ

กรมการค้าภายในยอมรับว่ารัฐฯ ยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับโลจิสติกส์ และมุมมองของโลจิสติกส์ไทยยังค่อนข้างสับสนกันระหว่างองค์กรว่า โลจิสติกส์คืออะไร ประเทศไทยเอาภาพของโลจิสติกส์มาเป็นประเด็นหลักแต่ไม่ได้มองว่าในแต่ละกิจกรรมย่อยประกอบไปด้วยอะไรบ้างและมีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันกรมการค้าภายใน มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องของการจดทะเบียนคลังสินค้า กิจการ ไซโลและกิจการห้องเย็นเท่านั้น

กรมการค้าภายในรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับกฎหมายการควบคุมคลังสินค้า กฎหมายหลัก ๆ ก็คือ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการกำหนดเงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ.2535 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการกำหนดเงื่อนไขกิจการไซโลและห้องเย็น พ.ศ. 2535 ซึ่งปัจจุบันกฤษฎีกากำลังแก้กฎหมายด้านคลังสินค้าอยู่เนื่องจากภาคเอกชน สภาอุตสาหกรรมและคณะกรรมการร่วม 3 สถาบัน โจมตีว่ากฎหมายด้านคลังสินค้าว่ายังไม่สนับสนุนโลจิสติกส์ ต้องยอมรับจริง ๆ ว่าหน่วยงานของรัฐบาลไทยยังไม่พร้อมในเรื่องการปรับตัวด้านโลจิสติกส์

คณะกรรมการการส่งเสริมการลงทุน กล่าวว่าหน่วยงาน บีโอไอ พร้อมมากต่อการเปิดการค้าเสรีเนื่องจาก บีโอไอ มีนโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุนซึ่งสอดคล้องกับการเปิดเสรีทั้งภาคการค้าและภาคบริการอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ในฝ่ายการให้ข้อมูลกับนักลงทุนต่างชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการดึงดูดนักลงทุน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติเท่านั้น

การทดสอบสมมติฐาน

ในบทที่ 3 ได้มีกำหนดสมมติฐานไว้เกี่ยวกับการเปรียบเทียบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างขีดความสามารถโดยรวมของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยกับทัศนคติในการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า ดังนั้นในการทดสอบว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นไปอย่างที่คาดหวังหรือไม่ จะดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดสมมติฐานหลักและสมมติฐานรอง

$H_0: \rho \neq 0$ ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าไม่มีความสัมพันธ์ต่อการสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการสาขา โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

$H_1: \rho = 0$ ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้ามีความสัมพันธ์ต่อการสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการสาขา โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 เลือกค่าสถิติ Spearman's and Correlation Coefficient

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการเปรียบเทียบค่า P-Value กับค่านัยสำคัญ

ซึ่งค่า P-Value หมายถึง ความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือการปฏิเสธสมมติฐานหลัก ถ้าค่า p-Value มีค่าน้อยกว่า 0.05 จะปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ส่วนค่า Spearman Correlation หมายถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งเป็นตัวเลขที่บอกระดับและทิศทางของค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรถ้าค่าที่ได้ติดลบแสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม และถ้าค่าที่ได้เป็นบวกแสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีเกณฑ์การสรุปว่าถ้า p-Value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญจะทำการปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างขีดความสามารถโดยรวมของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยกับทัศนคติ ในการสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการสาขา

โลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า มีผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 4-39 ผลการทดสอบสมมติฐาน

	Spearman Correlation	p-value
ขีดความสามารถโดยรวมของผู้ให้บริการคลังสินค้า	0.429	.025

ตารางที่ 4-39 แสดงการทดสอบสมมติฐาน พบค่า P-Value ของทัศนคติในการสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า มีค่าเท่ากับ .025 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และยอมรับ H_1 นั่นคือ ขีดความสามารถรวมของผู้ให้บริการคลังสินค้าซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าอย่างมีนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นในทิศทางบวก ซึ่งหมายความว่าความสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้บริการคลังสินค้าที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่อยู่ในเกณฑ์สูง ส่วนใหญ่สนับสนุนให้มีการเปิดเขตเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในภาพรวม ส่วนผู้ให้บริการคลังสินค้าขนาดเล็กและขนาดย่อมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันค่อนข้างต่ำยังไม่สนับสนุนให้มีการเปิดเขตเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ในอนาคตอันใกล้นี้ แต่ต้องการเวลาในการปรับตัวก่อนอย่างน้อย 4-5 ปีก่อนที่จะให้มีการเปิดเสรีบริการ โลจิสติกส์อย่างเต็มรูปแบบ

การวิเคราะห์และแปลผลการศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งประมวลผลโดยการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ (SPSS) ข้างต้น ควบคู่กับการใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการออกไปสังเกตการณ์ ณ สถานที่จริง รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่สอดคล้องกับคำถามในงานวิจัยดังนี้

1. ขีดความสามารถของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าไทยเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าต่อผู้ให้บริการคลังสินค้าและผู้ให้บริการ
3. ผู้ให้บริการ ผู้ใช้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า สนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์สาขาการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าหรือไม่

1. ซึ่ดความสามารถของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าไทย

ก่อนนำข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีภาคบริการของประเทศไทยที่มีต่อผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าก่อน โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองแรงกดดันทางการแข่งขัน (5 Force Model) และ SWOT Analysis เพื่อแสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถ ความพร้อมและความเหมาะสม ของการเปิดเสรีการบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า ของประเทศไทยในปัจจุบัน

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการวัดความสามารถในการแข่งขันระดับอุตสาหกรรมโดยใช้แนวคิด Porter's Five Forces Model

1.1.1 สถานะการแข่งขันในปัจจุบัน (Rivalry Among Current Competitors)

ทุกวันนี้ถึงแม้ว่าไทยจะยังไม่ได้เปิดตลาดให้ต่างชาติเข้าลงทุนในสาขาบริการโลจิสติกส์อย่างเต็มรูปแบบ แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า มีต่างชาติเข้ามาให้บริการโลจิสติกส์ในไทยจำนวนมากอยู่แล้ว เช่น บริษัท ดี เอช แอล (ประเทศไทย) จำกัดและบริษัท เซ่งเก้อร์ (ไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทข้ามชาติจากประเทศเยอรมัน บริษัท เคอรี่ โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทข้ามชาติจากประเทศฮ่องกง บริษัท เอ็น วาย เค โลจิสติกส์ จำกัด จากประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

การแข่งขันในธุรกิจโลจิสติกส์เริ่มรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ภาคการผลิตหันมาให้ความสำคัญในกิจการหลักของตนเอง (Core Business) และเอาส์ซอร์สงานที่ไม่ใช่กิจการหลัก เช่น ด้านการเก็บรักษา การบริการคลังสินค้าและการขนส่งให้กับผู้ให้บริการโลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยยังเป็นฝ่ายตั้งรับในสาขาบริการนี้ เนื่องจากศักยภาพของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยยังคงเสียเปรียบผู้ให้บริการจากต่างชาติอยู่หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินทุน ระบบการบริหารจัดการ เทคโนโลยี รวมถึงขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ

ในมุมมองของการเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศ ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย ยังคงไม่สามารถก้าวเข้าไปลงทุนในประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากอาจจะประสบปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายด้านประกันสังคมและค่าแรงซึ่งสูงมาก

1.1.2 อำนาจการต่อรองของ Suppliers (Bargaining Power of Suppliers)

การให้บริการจัดเก็บและคลังสินค้า มีความจำเป็นที่จะต้องใช้อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า และอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ ผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้านำเข้าจากต่างชาติมีความได้เปรียบอย่างมากในเรื่องการลดอำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์ เนื่องจากผู้ให้บริการโลจิสติกส์จากต่างชาติมีสาขาในการให้บริการหลายแห่งทั่วโลก จึงสามารถสั่งซื้ออุปกรณ์ขนย้ายสินค้า อุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ ได้คราวละจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำลง และสามารถเสนอราคาค่าบริการที่ต่ำกว่าได้

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยสามารถลดอำนาจของซัพพลายเออร์ วิธีหนึ่งก็คือ ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยต้องรวมตัวกันเพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการสั่งซื้ออุปกรณ์ขนย้ายสินค้า และอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ ซึ่งจะทำให้ต้นทุนลดต่ำลง อีกทั้งยังสามารถต่อรองซัพพลายเออร์ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การขอลดราคาและการขยายระยะเวลาในการชำระเงิน เป็นต้น ยังมีการรวมกลุ่มกันมากเท่าไรก็เป็นการลดอำนาจการต่อรองซัพพลายเออร์ ได้มากขึ้นเท่านั้น โอกาสที่จะทำกำไรจากการให้บริการและแข่งขันกับผู้ให้บริการจากต่างชาติก็จะเกิดได้ง่ายขึ้น

1.1.3 อำนาจการต่อรองของลูกค้า (Bargaining Power of Customer)

ปัจจุบันผู้ผลิตรายใหญ่ ใช้อำนาจต่อรองราคาค่าบริการโดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้บริการ โลจิสติกส์โดยการประมูลราคาค่าบริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (E-Global Bidding) ผู้ผลิตใช้ปริมาณสินค้าของธุรกิจทั่วโลกเป็นเครื่องมือในการต่อรองราคาค่าบริการ นั่นหมายความว่าผู้ที่จะมีสิทธิเข้าประมูลราคาจึงต้องเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ที่มีเครือข่ายบริการครอบคลุมทั่วโลกเท่านั้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยยังคงเสียเปรียบด้านการแข่งขันกับบริษัทต่างชาติอยู่มาก

การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์ จะทำให้มีผู้แข่งขันรายใหม่จากต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์จะมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น ผู้แข่งรายใหม่ที่เข้าส่วนใหญ่จะใช้กลยุทธ์ในการเสนอราคาที่ต่ำกว่าผู้ใช้บริการจึงช่องโหว่ของการเสนอราคาที่ต่ำกว่ามาเป็นเครื่องมือต่อรองราคากับผู้ให้บริการ

1.1.4 การคุกคามจากบริการทดแทน (Threat of Substitute Products or Services)

การพัฒนาแนวความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายตั้งแต่ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การสนองตอบผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ (Efficient Customer Response: ECR) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Quick Response: QR) และการจัดส่งแบบทันเวลาพอดี (Just-in-Time Delivery: JIT) ทำให้ผู้ผลิตต้องการลดจำนวนสต็อกสินค้าซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่เพิ่มมูลค่า ดังนั้นในอนาคตคลังสินค้าก็ถูกลดบทบาทลงโดยปริยาย ปัจจุบันเห็นได้ชัดว่าผู้ผลิตจำนวนมากได้นำแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นมาปรับใช้ในธุรกิจของตนเพื่อลดจำนวนสต็อกสินค้า ดังนั้นการให้บริการทดแทนการจัดเก็บรักษาในคลังสินค้าก็คือ การจัดการขนส่งแบบตรงตามเวลา (Just-in-Time) และการกระจายสินค้าโดยใช้ระบบ Cross Docking แทนการจัดเก็บรักษาสินค้าในคลังสินค้าแบบเดิม ๆ

1.1.5 การคุกคามจากผู้แข่งขันหน้าใหม่ (Threat of New Entrants)

ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบด้านที่ตั้งภูมิศาสตร์ที่ดี สามารถจะเป็นศูนย์กลางในการขนถ่ายสินค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับมีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และฮ่องกง ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์หลายรายจึงให้ความสนใจที่จะเข้ามาจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเพื่อขยายพื้นที่การให้บริการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การแข่งขันในธุรกิจนี้นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยส่วนใหญ่จะไม่สร้างคลังสินค้าหรือศูนย์กระจายสินค้าเอง เนื่องจากต้องใช้เงินลงทุนสูงและมีความเสี่ยงมากเนื่องจากใช้ระยะเวลานานกว่าที่จะได้เงินทุนคืน อีกทั้งยังติดปัญหาในเรื่องสิทธิการถือครองที่ดิน ดังนั้นนักลงทุนต่างชาติจึงใช้วิธีการเช่าคลังสินค้าของผู้ประกอบการไทยที่มีอยู่เดิมแล้วเข้าไปจัดการบริหารเอง หรือใช้วิธีร่วมทุนกับผู้ประกอบการไทยซึ่งมีคลังสินค้าอยู่แล้ว

ปัจจุบันผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติรายใหญ่หลายราย ได้เข้ามาประกอบการในประเทศไทยอยู่แล้ว ดังนั้นการเข้ามาของผู้แข่งขันรายใหม่คงมีไม่มากเท่าใดนัก การแข่งขันจะเป็นไปในลักษณะการซื้อหรือควมรวมกิจการเพื่อขยายฐานการบริการให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้าในทุกพื้นที่มากกว่า ซึ่งการแข่งขันในลักษณะนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากคลังสินค้าไทยยังขาดเครือข่ายเครือข่ายพันธมิตรในธุรกิจ โลจิสติกส์

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการแข่งขันโดยใช้ SWOT Analysis

ในการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการแข่งขันโดยใช้ SWOT ประกอบไปด้วย 4 หัวข้อหลัก ๆ คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของธุรกิจบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 จุดแข็งของธุรกิจบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย (Strength)

- คลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าไทยมีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งคลังสินค้าหลายแห่งตั้งอยู่บริเวณใกล้กับสนามบิน ท่าเรือ และโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งผู้ใช้บริการมักจะเลือกใช้บริการเนื่องจากระยะทางในการขนส่งเหมาะสมและสามารถลดระยะเวลาในการขนส่งได้

- คลังสินค้าไทยมีความได้เปรียบด้านอัตราค่าจ้างแรงงานซึ่งต่ำกว่า ส่งผลให้ต้นทุนในการบริการจัดการคลังสินค้าไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศคู่ค้า
- ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย มีความเข้าใจในกฎระเบียบและวัฒนธรรมท้องถิ่นดีกว่าคู่แข่งจากต่างชาติ

1.2.2 จุดอ่อนของธุรกิจบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย (Weakness)

- ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยส่วนมากเน้นการให้บริการที่มีราคาถูก จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการบริการที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูง ทำให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์จากต่างชาติเข้ามาแย่งชิงตลาดได้ง่าย

- ศักยภาพของบุคลากรไทยยังคงเสียเปรียบเรื่ององค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ และความรู้เรื่องภาษาต่างชาติ

- ขาดความพร้อมด้านเงินลงทุน ผู้ประกอบการคลังสินค้าไทย ยังไม่พร้อมที่จะก้าวเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ เนื่องจากเงื่อนไขทุนจดทะเบียนของต่างชาติมักจะกำหนดไว้สูงมาก

- เสียเปรียบในการเข้าตลาดเนื่องจากความเป็นชาตินิยมและพฤติกรรมผู้บริโภคที่เห็นชัดเจนที่สุด น่าจะเป็นความเป็นชาตินิยมของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงผู้ใช้บริการ

- การขาดพันธมิตรและเครือข่ายระหว่างประเทศ ผู้ใช้บริการมีแนวโน้มในการจัดส่งสินค้าแบบ Door to Door มากขึ้น ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ยังขาดพันธมิตรทางธุรกิจส่วนใหญ่เป็นการประกอบกิจการแบบต่างคนต่างดำเนินการ

- ขาดเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการจัดการคลังสินค้าที่ทันสมัย คลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ยังขาดเทคโนโลยี เช่น Automated System, RFID เข้ามาช่วยควบคุมการดำเนินงาน ทำให้คลังสินค้าของคนไทยเสียเปรียบบริษัทต่างชาติซึ่งมีเทคโนโลยีที่ดีและรวดเร็วกว่า

1.2.3 โอกาสในธุรกิจบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย (Opportunity)

- ผู้ประกอบการมีแนวโน้มจะใช้บริการโลจิสติกส์ โดยการจัดจ้าง บริษัทที่ปรึกษาผู้มีความเชี่ยวชาญ โดยตรงจากผู้ให้บริการด้าน โลจิสติกส์ (Third Party Logistics: 3PL) มากขึ้น

- การเปิดเสรีจะทำให้ผู้ประกอบการคลังสินค้าไทยประสพภาวะแข่งขันรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ต้องมีการปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้

- ผู้ใช้บริการจะได้รับบริการระดับมาตรฐานโลก และมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการ โลจิสติกส์มากขึ้นในราคาที่ถูกลง

- การเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลให้เกิดการจูงใจให้ผู้ประกอบการคลังสินค้าไทยร่วมทุนกับต่างชาติมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- การเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลให้เกิดมีการขยายตัวทั้งทางด้านมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้า

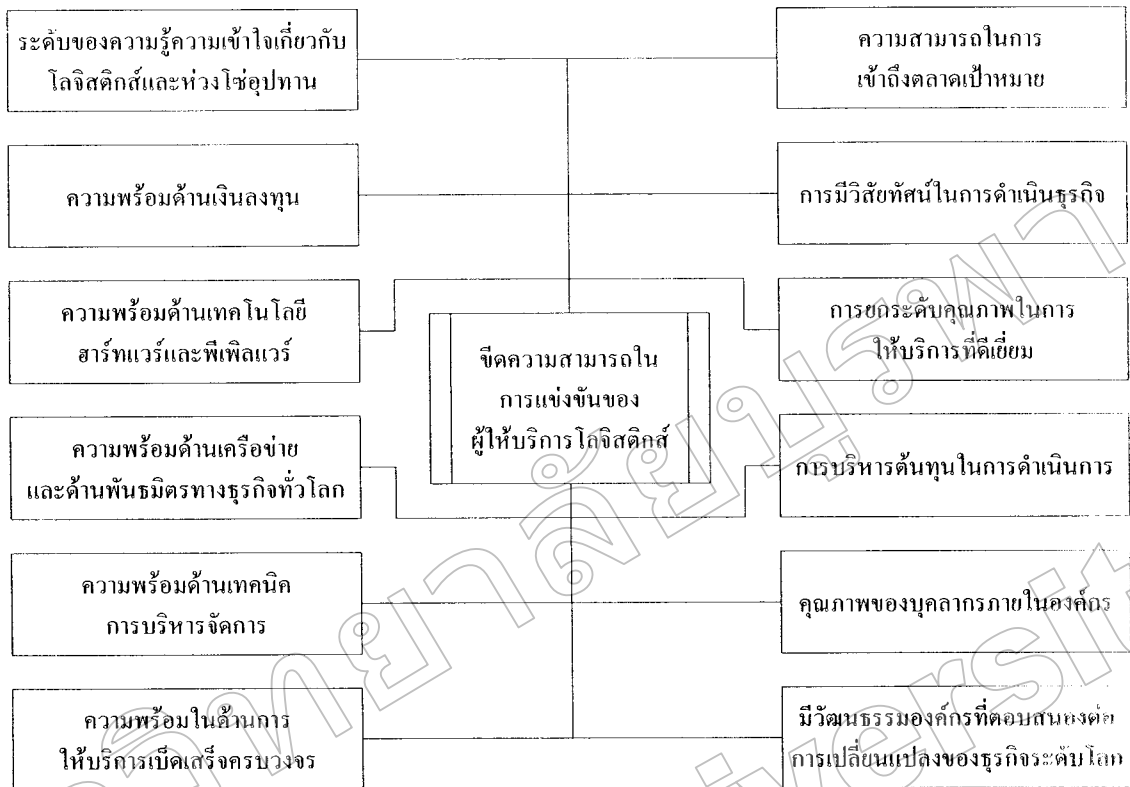
1.2.4 อุปสรรคภายนอกที่กระทบต่อธุรกิจบริการคลังสินค้าของไทย (Threats)

- ภาวะเงินเฟ้อและการลดค่าเงินบาท ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารสูงมากขึ้น ทำให้ประสบปัญหาเรื่องเงินทุน
- ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือจากนักลงทุน
- นโยบายการส่งเสริมการลงทุนเอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติมากกว่านักลงทุนไทยส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาแข่งขันในตลาดในประเทศ
- การขนส่งในอนาคามีแนวโน้มที่จะเป็นการขนส่งแบบ Door to Door มากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการจากต่างชาติจะได้เปรียบจากกรที่มีบริการที่ครบวงจรมากกว่า
- ปัจจุบันพบว่าผู้ผลิตหลายรายมีความต้องการที่จะย้ายฐานการลงทุนไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน เวียดนาม และอินเดีย ด้วยเหตุผลที่ว่าประเทศไทยมีค่าแรงสูงกว่า

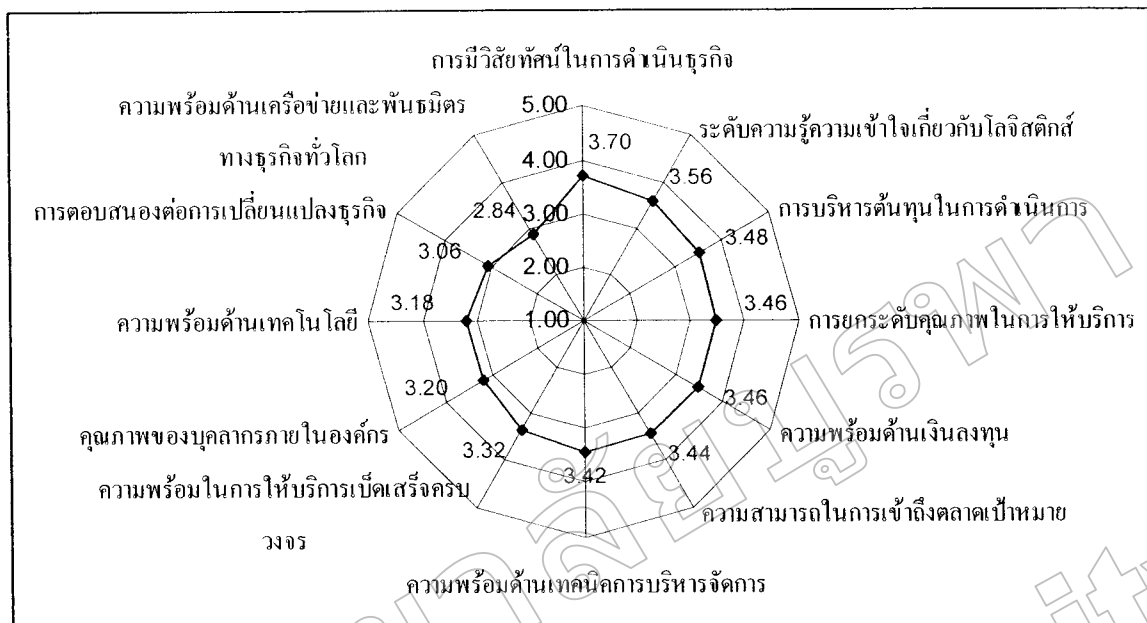
1.3 การประเมินขีดความสามารถของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทย

การสำรวจขีดความสามารถของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า จากกลุ่มตัวอย่างคลังสินค้าทั้ง 5 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยคลังสินค้าทั่วไป คลังสินค้าแช่เย็นแช่แข็ง คลังสินค้าเกษตร คลังสินค้าทัณฑ์บน และคลังสินค้าประเภทอื่น ๆ ผู้วิจัยใช้ดัชนีชี้วัด 12 ปัจจัย ในการสำรวจขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้า ตามรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4-5 กรอบการวิเคราะห์

ภาพที่ 4-5 แสดงกรอบการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติ โดยจะประเมินขีดความสามารถจาก 12 ปัจจัยประกอบกัน คือ ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน ความพร้อมด้านเงินลงทุน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่นฮาร์ดแวร์ ฮาร์ดแวร์และเฟิร์มแวร์ ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร และการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในระดับโลก

ภาพที่ 4-6 ซึ่ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าโดยรวมทั้ง 5 ประเภทของคลังสินค้าไทย

ภาพที่ 4-6 แสดงผลการสำรวจขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้า พบว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจดีที่สุดในระดับคะแนน (3.70) รองลงมาในระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โลจิสติกส์อยู่ในระดับค่อนข้างดี (3.56) มีการบริหารต้นทุนในการดำเนินการค่อนข้างดี (3.48)

อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยยังขาดความพร้อมด้านเงินลงทุน (3.46) เมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างชาติ เนื่องจากความแตกต่างทางระดับเศรษฐกิจและค่าเงินของบริษัทข้ามชาติที่ยังคงสูงกว่าค่าเงินบาทของไทยอยู่มาก

เรื่องความพร้อมการยกระดับคุณภาพการให้บริการ (3.46) ของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยยังล่าช้ากว่าต่างชาติอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพบุคลากรภายในองค์กรซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ โลจิสติกส์และยังเสียเปรียบเรื่องของภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

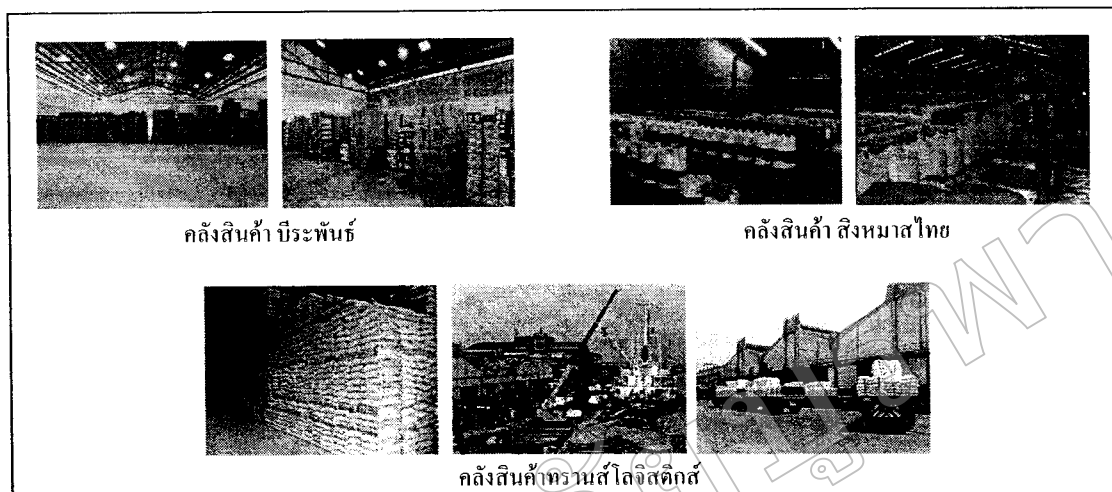
ขีดความสามารถที่ต่ำที่สุดของผู้ให้บริการคลังสินค้าไทย ก็คือผู้ประกอบการไทยยังขาดความพร้อมด้านเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก (2.84) ขาดความพร้อมในการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร (3.32) ขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยี (3.18) และขาดความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย

ผลการสำรวจจากแบบสอบถามข้างต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจึงรวมถึงการออกไปสังเกตการณ์ ณ สถานที่จริง สะท้อนให้เห็นสภาพในการแข่งขันของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย โดยสามารถสรุปขีดความสามารถในการแข่งขัน ในแต่ละกลุ่มคลังสินค้าดังนี้

ตารางที่ 4-40 จิตความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าทั่วไป

จิตความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.81
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.69
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	3.62
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.58
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.58
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.50
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.46
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.38
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.31
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์ และพีพีอี	3.23
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.15
ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	3.04

คลังสินค้าทั่วไป คลังสินค้าทั่วไปของผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น โกดังซึ่งภายในตัวอาคารจะเป็นพื้นที่โล่ง และไม่มีระบบการจัดการคลังสินค้า คลังสินค้าของไทยบางแห่ง ยังไม่มีการติดตั้งชั้นวางสินค้า และไม่มีอุปกรณ์ยกขนชนิดพิเศษ จะมีเพียง รถเข็น หรือ รถยกชนิดธรรมดา เท่านั้น

ภาพที่ 4 – 7 ภาพตัวอย่างค้ำยันค้ำทั่วไปของไทย

ตารางที่ 4-40 และภาพที่ 4-7 แสดงขีดความสามารถในการแข่งขันและภาพตัวอย่างค้ำยันค้ำทั่วไปของไทย จากการเข้าไปสำรวจ ณ สถานที่จริง ประกอบกับข้อมูลทุติยภูมิ พบว่าค้ำยันค้ำของทั่วไปผู้ประกอบการไทยขนาดเล็กมีขีดความสามารถในการแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ณ ปัจจุบัน ค้ำยันค้ำขนาดเล็กของไทยที่สามารถแข่งขันได้ก็มีเพียง ค้ำยันค้ำที่ตั้งอยู่ใกล้สนามบิน ใกล้ท่าเรือ และใกล้โรงอุตสาหกรรมเท่านั้น ส่วนค้ำยันค้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งตั้งใกล้ท่าเรือ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะให้บริษัทต่างชาติเช่าแบบมีกำหนดระยะเวลา เช่น สัญญาเช่า 1-5 ปี โดยคิดค่าเช่าเป็นรายเดือนและรายปีตลอดระยะเวลาสัญญา ค้ำยันค้ำส่วนใหญ่คนไทยไม่ได้บริหารงานเองแต่ให้บริษัทต่างชาติเช่าเพื่อดำเนินการ

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นขีดความสามารถของค้ำยันค้ำทั่วไปดังนี้ ผู้ให้บริการค้ำยันค้ำทั่วไปมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจและระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานอยู่เกณฑ์ดี ส่วนความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจรและความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามค้ำยันค้ำทั่วไปยังขาดการยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีและยังขาดความพร้อมด้านเงินลงทุน การบริหารต้นทุนในการดำเนินการยังไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาหลัก ๆ 4 ประเด็นที่ค้ำยันค้ำไทยที่ยังประสบปัญหามีดังนี้

ประเด็นแรกเป็นเรื่องความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย เนื่องจากผู้ผลิตซึ่งเป็นผู้ให้บริการค้ำยันค้ำส่วนใหญ่เป็นบริษัทข้ามชาติ ผู้ให้บริการค้ำยันค้ำไทยจึงเข้าถึงตลาดผู้ใช้บริการค่อนข้างยาก โดยเฉพาะบริษัทญี่ปุ่นซึ่งมีความเป็นชาตินิยมสูง ส่วนบริษัทข้ามชาติจากประเทศอื่น ๆ ก็มักจะเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการชาติเดียวกันเอง

ประเด็นที่สองเป็นเรื่องความพร้อมด้านเทคโนโลยี คลังสินค้าไทยส่วนใหญ่ยังให้บริการแบบแมนนวล คือมีระบบคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลเพียงอย่างเดียวแต่ยังต้องใช้แรงงานคนในการดำเนินการเป็นหลัก ส่งผลให้คลังสินค้าไทยยังมีข้อจำกัดเรื่องความเร็ว ความถูกต้องและแม่นยำในการให้บริการ

ประเด็นปัญหาที่สาม คือ ขาดการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก ปัจจุบันมีความคิดริเริ่มใหม่เกิดขึ้นมากมายตั้งแต่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ การตอบสนองอย่างรวดเร็ว ระบบการจัดส่งแบบทันเวลาพอดี ผู้ให้บริการคลังสินค้าทั่วไปของไทยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปรับตัวตามความคิดริเริ่มใหม่ ๆ นี้ได้

ประเด็นปัญหาสุดท้าย คือ การขาดความพร้อมด้านเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก หากเปรียบเทียบกับบริษัทข้ามชาติคลังสินค้าไทยเสียเปรียบในประเด็นนี้มากที่สุด เนื่องจากผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติมีเครือข่ายคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้ามากกว่าผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทยหลายเท่าตัว และที่สำคัญคลังสินค้าไทยก็ยังขาดพันธมิตรทางธุรกิจในชาติเดียวกันด้วย

ตารางที่ 4-41 ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าเช่าเย็น/แช่แข็ง

ขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.82
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.64
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.55
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.55
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.45
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.45
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.36
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์ และพีพีแอล	3.27
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.18
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	3.18
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	2.91
ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.64

คลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็ง ปัจจุบันประเทศไทยมีกิจการห้องเย็น ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ทั้งหมด 164 ราย ซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละภูมิภาคดังนี้ ภาคกลาง 104 ราย ภาคเหนือ 14 ราย ภาคใต้ 8 ราย ภาคตะวันออก 4 ราย และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก 6 ราย

ภาพที่ 4-8 ภาพตัวอย่างคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็งของไทย

ตารางที่ 4-41 และภาพที่ 4-8 แสดงขีดความสามารถในการแข่งขันและภาพตัวอย่างคลังสินค้าแช่เย็นแช่แข็งของไทย ผลการสำรวจพบว่าคลังสินค้าในกลุ่มแช่เย็นแช่แข็ง มีศักยภาพในการแข่งขันค่อนข้างสูง เนื่องจาก คลังสินค้าประเภทนี้จะตั้งอยู่ใกล้แหล่งผลิตและตั้งอยู่ใกล้ท่าเรือประมง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าประจำ และผู้ผลิตบางรายก็บริหารกิจการห้องเย็นเอง จุดแข็งของคลังสินค้าแช่เย็น/แช่แข็งของไทยก็คือทำเลที่ตั้งและฐานลูกค้าซึ่งเป็นลูกค้าเดิม จุดอ่อนเป็นเรื่องของมาตรฐานในการจัดเก็บและการควบคุมคุณภาพของสินค้าซึ่งไม่ได้มาตรฐานสากล

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า คลังสินค้าแช่เย็นแช่แข็งของไทยมีขีดความสามารถในการเข้าถึงตลาดของผู้ใช้บริการอยู่ในเกณฑ์สูง ทั้งนี้เนื่องจากทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าแช่เย็น/แช่แข็งตั้งอยู่ในกลุ่มผู้ให้บริการอยู่แล้วและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้ให้บริการก็เป็นแบบเป็นกันเอง ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารคลังสินค้าแช่เย็น/แช่แข็ง เกี่ยวกับโลจิสติกส์อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากการจัดตั้งสมาคมอาหารแช่เยือกแข็ง โดยมีการรวมตัวกันของกลุ่มผู้ผลิตและผู้ให้บริการห้องเย็น สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งมีการจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการเปิดอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับการส่งออก ด้านทุนด้านโลจิสติกส์และประเด็นอื่น ๆ อยู่เป็นประจำ

ส่งผลให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าในกลุ่มนี้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โลจิสติกส์และการส่งออกอยู่ในเกณฑ์ดี

คลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็ง มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจและการยกระดับคุณภาพในการให้บริการรวมถึงความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการค่อนข้างดี เนื่องจากได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความต้องการจากลูกค้าโดยตรงผ่านช่องทางของสมาคมอาหารแช่เยือกแข็ง

อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็งของไทย มีขีดความสามารถด้านเงินลงทุนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทข้ามชาติ ที่สำคัญคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็งของไทยยังขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยี ที่สำคัญคลังสินค้าประเภทนี้ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานกึ่งทักษะ คนงานที่ใช้ในคลังสินค้าส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้ใช้แรงงานเท่านั้นและยังพบว่าหลายแห่งใช้แรงงานต่างด้าวซึ่งไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ขีดความสามารถด้านความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจาก คลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็งของไทยส่วนใหญ่ให้บริการจัดเก็บสินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ขีดความสามารถด้านตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลกอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ทั้งนี้สาเหตุมาจากการให้บริการเฉพาะกลุ่มอาหารแช่เย็น/ แช่แข็งเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจ ขีดความสามารถที่ต่ำที่สุดของคลังสินค้ากลุ่มนี้ก็คือ ความพร้อมด้านเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันคลังสินค้าคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็งของไทยส่วนใหญ่เป็นแบบต่างคนต่างให้บริการ และไม่มีกรรวมตัวกัน ในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4-42 ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าเกษตร

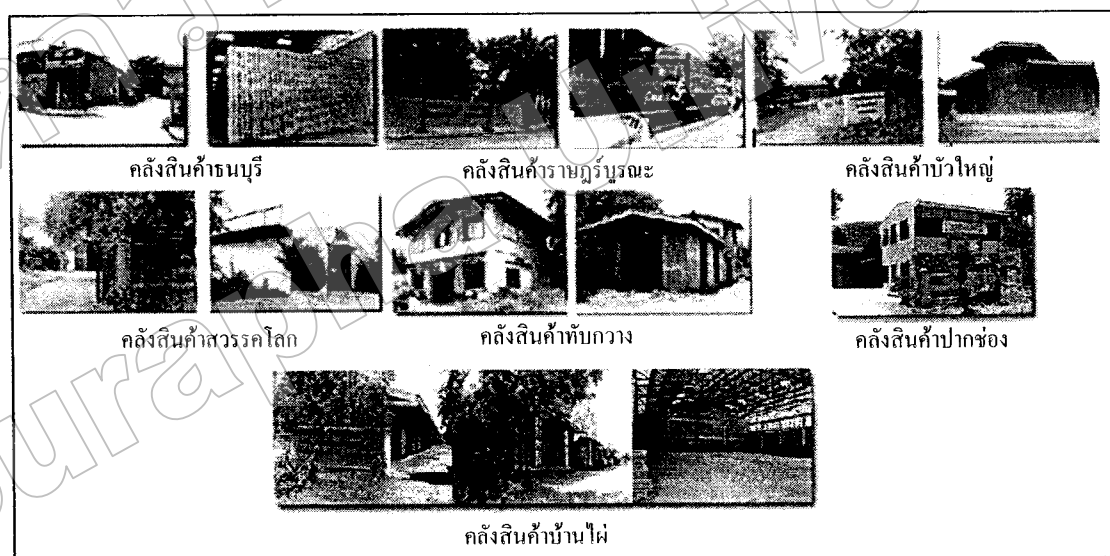
ขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.75
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.50
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.50
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.25
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.25
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์และพีซีเวิลแวร์	3.00
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.00
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.00
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	2.75

ตารางที่ 4-42 (ต่อ)

ขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	2.75
ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.25
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	2.25

คลังสินค้าเกษตร คลังสินค้าเกษตรแบ่งย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นคลังสินค้าเกษตรสาธารณะ ภายใต้การควบคุมขององค์การคลังสินค้าและกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มคลังสินค้าเกษตรของภาคเอกชน คลังสินค้าเกษตรสาธารณะภายใต้การควบคุมขององค์การคลังสินค้านี้มี 7 แห่ง ประกอบด้วย (1) คลังสินค้าธนบุรี (2) คลังสินค้านราชนาวิกโยธิน (3) คลังสินค้าบัวใหญ่ (4) คลังสินค้าบ้านไผ่ (5) คลังสินค้าสุวรรณคโลก (6) คลังสินค้าปากช่อง (7) คลังสินค้าทับทิม

ภาพที่ 4-9 ภาพคลังสินค้าสาธารณะขององค์การคลังสินค้า (กลุ่มคลังสินค้าเกษตร)

ตารางที่ 4-42 และภาพที่ 4-9 แสดงขีดความสามารถและภาพคลังสาธารณะขององค์การคลังสินค้าของไทย จากภาพสะท้อนให้เห็นว่าคลังสาธารณะของไทยยังอยู่ในสภาพที่ไม่ได้มาตรฐานและมีขนาดเล็กเกินกว่าที่จะรองรับสินค้าเกษตรของไทยได้ คลังสินค้าเกษตรสาธารณะมีเพียง 7 แห่ง ในขณะที่ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลักและที่สำคัญระบบการจัดการคลังสินค้าและเทคโนโลยีในการสื่อสารของคลังสินค้าแต่ละแห่งยังไม่ได้มีการพัฒนาเท่าที่ควร

ลักษณะการจัดการมุ่งเน้นไปเรื่องของการรับจำนำสินค้าเกษตรและช่วยพยุงราคาสินค้าเกษตร รวมถึงให้บริการคลังสินค้าเพื่อรับฝากสำหรับงานสนองนโยบายรัฐบาลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากมองในภาพรวมคลังสาธารณะของไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ต่ำมากหากเปรียบเทียบกับต่างชาติ เนื่องจากวิสัยทัศน์ในการดำเนินการขององค์การคลังสินค้าของไทยยังอยู่ในกรอบที่แคบเกินไป รวมถึงยังมีการคอร์ปชั่นภายในองค์กร งบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐบาลก็ไม่ได้นำไปใช้เพื่อการพัฒนาคลังสินค้าและระบบคลังสินค้าเท่าที่ควรจะเป็น บุคลากรทั้งระดับบริหารและปฏิบัติงานยังขาดทักษะในการบริหารและปฏิบัติงาน ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาการจัดเก็บ สถานที่ทำธุรกิจไม่เหมาะสมและการใช้คลังสินค้ายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ภาพที่ 4-10 ภาพตัวอย่างคลังสินค้าเกษตรเอกชนของผู้ประกอบการไทย

ภาพที่ 4-10 แสดงภาพตัวอย่างคลังสินค้าเกษตรเอกชนของไทย ปัจจุบันภาคเอกชนมีคลังสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีศักยภาพและตำแหน่งยุทธศาสตร์ของคลังสินค้าที่ดี ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถลดต้นทุนและเพิ่มคุณค่าในงานบริการ โลจิสติกส์ให้กับสินค้าได้หลายแขนง อาทิเช่น เคมีแห้ง/ เหลว ปุ๋ยเทกองเพื่อบรรจุกระสอบ อาหารสัตว์ และสินค้าขนาดใหญ่ ทั้งนี้บริษัทเอกชนรายใหญ่หลายแห่งมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าที่ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ ทำให้ลูกค้าสามารถตรวจสอบความเคลื่อนไหวของสินค้าได้อย่างรวดเร็วทุกที่ โดยการตรวจสอบข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ภาคเอกชนมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานต่าง ๆ เพื่อที่จะแข่งขันกับคู่แข่งจากต่างชาติ

อย่างไรก็ตามยังพบว่าคลังสินค้าเกษตรของภาคเอกชนขนาดกลางและขนาดย่อมหลายแห่งยังคงประสบปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากรทั้งระดับบริหารและปฏิบัติงานยังขาดทักษะในการบริหารและปฏิบัติงาน ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาการจัดเก็บ สถานที่ทำธุรกิจไม่เหมาะสม การใช้คลังสินค้ายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และการสนับสนุนส่งเสริมปัจจัยการผลิตหรือโครงสร้างพื้นฐานจากภาครัฐยังขาดความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และคลังสินค้าเกษตรของภาคเอกชนถูกผูกขาดในการดำเนินธุรกิจอยู่กับผู้ให้บริการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย

คลังสินค้าทันสมัย คลังสินค้าทันสมัยมีกฎระเบียบที่ชัดเจนและระบุสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ผลิตเพื่อการส่งออกไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน ศักยภาพในการดำเนินการของคลังสินค้าทันสมัยของไทยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เพราะมีความชัดเจนในเรื่องของกฎระเบียบและมีหน่วยงานกรมศุลกากรเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

ตารางที่ 4-43 ชีตความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าทันสมัย

ขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.57
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.57
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.43
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์และพีพีแอลแวร์	3.29
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.29
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.29
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.29
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.29
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.14
ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	3.00
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.00
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	2.86

ภาพที่ 4-11 ภาพตัวอย่างคลังสินค้าทันสมัยของไทย

ตารางที่ 4-43 และภาพที่ 4-11 ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าคลังสินค้าทันสมัยของไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันค่อนข้างสูง ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจและมีความพร้อมด้านเงินลงทุนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากคลังสินค้าทั่วไปของไทยตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งอยู่ในทำเลที่ตั้งของกลุ่มผู้ใช้บริการอยู่แล้วและผู้ใช้บริการจะได้รับสิทธิประโยชน์ของการเข้าใช้บริการคลังสินค้าทันสมัยซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร และส่งผลเกี่ยวเนื่องให้คลังสินค้าทันสมัยสามารถเข้าถึงตลาดเป้าหมายในกลุ่มลูกค้าได้ง่ายโดยเฉพาะในเขตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเขตเดียวกัน

คลังสินค้าทันสมัยมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการยกระดับคุณภาพในการให้บริการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่ดี เนื่องจากการจัดตั้งคลังสินค้าทันสมัยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดตั้งที่คลังสินค้าทันสมัย ขีดความสามารถของคลังสินค้าทันสมัยของไทยที่ยังคงเสียเปรียบต่างชาติก็คือ คลังสินค้าทันสมัยของไทยยังขาดความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก รวมถึงความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจรและขีดความสามารถด้านการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลกของคลังสินค้าทันสมัยอยู่ในเกณฑ์ต่ำเพราะกลุ่มลูกค้าที่สำคัญก็คือ โรงงานผู้ผลิตซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในเขตเดียวกันเท่านั้น จึงยากต่อการขยายตลาดการให้บริการไปยังพื้นที่อื่นเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องทำเลที่ตั้ง

คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ นอกจากคลังสินค้าที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจคลังเก็บเอกสาร ซึ่งพบว่าในประเทศไทยมีผู้ให้บริการด้านการจัดเก็บเอกสารอยู่น้อยราย เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถพบคลังสินค้าเก็บเอกสารของไทยมีศักยภาพสูง มีการพัฒนาระบบการจัดการที่ดีและมีการนำระบบคลังสินค้าอัตโนมัติเข้ามาใช้

จากการเข้าไปสังเกตการณ์ในบริษัท ทรัพย์ศรีไทยคลังสินค้า ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าปัจจุบันคลังสินค้าของไทยมีการพัฒนาศักยภาพที่ดีมากขึ้น ทรัพย์ศรีไทยคลังสินค้าเป็นผู้ให้บริการรายแรกของไทยที่นำระบบจัดเก็บเอกสารและข้อมูลอัจฉริยะ “SST Smart Storage” และระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ (Automated Storage and Retrieval System) มาใช้ การแข่งขันในคลังสินค้าประเภทนี้จะเน้นที่บริการแบบครบวงจร อย่างไรก็ตามปัจจุบันการให้บริการของคลังเก็บเอกสารรายอื่น ๆ ยังเป็นรูปแบบแมนนวล และต้องใช้แรงงานคนเป็นหลัก ซึ่งมีข้อจำกัดเรื่อง ความรวดเร็วและถูกต้อง

โอกาสของตลาดด้านการจัดเก็บเอกสารยังได้อีกมากเพราะทุกองค์กรมีความจำเป็นต้องเก็บเอกสารต่าง ๆ ไว้ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ยังมีอุปสรรคคือผู้ใช้บริการยังไม่แพร่หลาย ขาดแคลนเงินลงทุน และขาดเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก

ตารางที่ 4-44 ขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้าประเภทอื่น ๆ

ขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอร์ฟแวร์ ฮาร์ดแวร์และพีพีแอลแวร์	4.00
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	4.00
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	4.00
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.50
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.50
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.00
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.00
ความพร้อมในด้านการให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	3.00
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.00
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.00
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	2.50
ความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.00

ภาพที่ 4-12 ภาพตัวอย่างคลังสินค้าประเภทอื่น ๆ (คลังเก็บเอกสาร)

ตารางที่ 4-44 และภาพที่ 4-12 แสดงขีดความสามารถและภาพคลังสินค้าประเภทอื่น ๆ (คลังเก็บเอกสารของไทย) ขีดความสามารถด้านความพร้อมด้านเทคโนโลยี การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจและ การบริหารต้นทุนในการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่สูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจรับจัดเก็บเอกสารเป็นธุรกิจค่อนข้างใหม่ พร้อมทั้งผู้ประกอบการก็มีวิสัยทัศน์ในมุมมองที่เป็นระดับสากล คลังสินค้าของไทยจึงนำระบบการจัดการบริหารแบบเทคโนโลยีสูงเข้ามาใช้ เพื่อลดปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงานและลดต้นทุนค่าแรงและการบริหารต้นทุนในการดำเนินการระยะยาวรวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการใช้พื้นที่คลังสินค้าได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ขีดความสามารถด้านเทคนิคการบริหารจัดการและคุณภาพของบุคลากรภายในองค์กรอยู่ในระดับค่อนข้างสูงซึ่งเป็นผลมาจากการนำเทคโนโลยีที่สมัยเข้ามาใช้ ส่งผลให้คลังสินค้าประเภทนี้มีเทคนิคการบริหารจัดการที่รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น และยังสามารถพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่เดิมให้มีความรู้เพิ่มเติมและเพิ่มทักษะในการให้บริการลูกค้าได้อีกด้วย ขีดความสามารถด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานค่อนข้างสูง เนื่องจากบุคลากรในองค์กรมีจำนวนไม่มากนัก บุคลากรทั้งหมดจึงได้รับการฝึกอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดการ โลจิสติกส์อย่างต่อเนื่อง

ขีดความสามารถความพร้อมด้านเงินลงทุน ความพร้อมในด้านการให้บริการเปิดเสรีจรรยาบรรณ ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ขีดความสามารถที่ต่ำที่สุดก็เป็นความพร้อมด้านเครือข่าย (Networking) และพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก ซึ่งคลังสินค้าเก็บเอกสารของไทยไม่มีเครือข่ายการจัดการและยังขาดพันธมิตรในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4-45 การประเมินขีดความสามารถของผู้ให้บริการคลังสินค้า โดยใช้ดัชนีชี้วัดเพิ่มเติม
นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม

กลุ่มคลังสินค้า	คลังสินค้าทั่วไป										คลังสินค้าเช่าเหมา/เช่าแข็ง									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เกณฑ์ในการประเมินขีด ความสามารถ สเกล 1-10																				
ตัวอาคารคลังสินค้า		✓														✓				
ชั้นวางสินค้า		✓													✓					
อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า			✓													✓				
ระบบควบคุมสต็อกสินค้า	✓												✓							
ทำเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า		✓														✓				
ระบบป้องกันอัคคีภัย	✓												✓							
ระบบความปลอดภัย	✓												✓							
ทำเลที่ตั้งของคลังสินค้า			✓																	✓
ขีดความสามารถเฉลี่ย (จากสเกล 1-10)	เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 2-4										เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 5-6									

กลุ่มคลังสินค้า	คลังเกษตรสาธารณะ ภายใต้โครงการคลังสินค้า										คลังสินค้าเกษตรของภาคเอกชน									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เกณฑ์ในการประเมินขีด ความสามารถ/ สเกล 1-10																				
ตัวอาคารคลังสินค้า	✓														✓					
ชั้นวางสินค้า		✓													✓					
อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า		✓													✓					
ระบบควบคุมสต็อกสินค้า	✓												✓							
ทำเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า		✓														✓				
ระบบป้องกันอัคคีภัย	✓											✓								
ระบบความปลอดภัย	✓											✓								
ทำเลที่ตั้งของคลังสินค้า			✓																	✓
ขีดความสามารถเฉลี่ย (จากสเกล 1-10)	เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 1-2										เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 4-5									

ตารางที่ 4-45 (ต่อ)

กลุ่มคลังสินค้า	คลังสินค้าทันสมัย										คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ (คลังเก็บเอกสาร)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เกณฑ์ในการประเมินขีดความสามารถ/ สเกล 1-10																				
ตัวอาคารคลังสินค้า							✓										✓			
ชั้นวางสินค้า					✓													✓		
อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า						✓												✓		
ระบบควบคุมสต็อกสินค้า				✓											✓					
ท่าเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า						✓											✓			
ระบบป้องกันอัคคีภัย				✓											✓					
ระบบความปลอดภัย					✓										✓					
ทำเลที่ตั้งของคลังสินค้า								✓											✓	
ขีดความสามารถเฉลี่ย (จากสเกล 1-10)	เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 5-6										เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 6-7									

ตารางที่ 4-45 แสดงการประเมินขีดความสามารถของคลังสินค้าทั้ง 5 กลุ่มโดยใช้ดัชนีชี้วัดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม 8 เกณฑ์ซึ่งใช้เป็นดัชนีชี้วัด ประกอบด้วย โครงสร้างตัวอาคารคลังสินค้า (Warehouse Building) ชั้นวางสินค้า (Racking System) อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า (Handling Equipments) ระบบควบคุมสต็อกสินค้า (Inventory Control System) ท่าเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า (Loading Dock) ระบบป้องกันอัคคีภัย (Fire Protection) ระบบความปลอดภัย (Safety System) และทำเลที่ตั้งของคลังสินค้า (Location)

ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในหลายเรื่องและมีขีดความสามารถค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการจากต่างชาติ โดยเฉพาะในกลุ่มคลังสินค้าทั่วไป ซึ่งจะได้รับผลกระทบรุนแรงมากที่สุด เพราะเป็นกลุ่มที่มีผู้ให้บริการเชิงพาณิชย์มากเป็นอันดับหนึ่ง จากการประเมินโดยใช้ดัชนีชี้วัดเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม พบว่าคลังสินค้าทั่วไปของไทยมีขีดความสามารถอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เฉลี่ยอยู่สเกลระดับ 2-4 (จากสเกลระดับ 1-10) คลังสินค้าทั่วไปของไทยมีข้อได้เปรียบอยู่เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น คือ ทำเลที่ตั้งของคลังสินค้า ส่วนตัวอาคารคลังสินค้า ชั้นวางสินค้า อุปกรณ์ขนย้ายสินค้า ระบบควบคุมสต็อกสินค้า ท่าเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า ระบบป้องกันอัคคีภัย และระบบความปลอดภัย ของคลังสินค้าไทยยังเสียเปรียบคู่แข่งจากต่างชาติอยู่มาก

กลุ่มคลังสินค้าแช่เย็น/ แช่แข็ง มีขีดความสามารถอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เฉลี่ยในสเกลระดับ 5-6 เนื่องจากคลังสินค้าแช่เย็นแช่แข็ง มีความได้เปรียบเรื่องทำเลที่ตั้งและความสามารถในการเข้าถึงตลาดของผู้ใช้บริการ อีกทั้งคลังสินค้าในกลุ่มนี้มีสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งสนับสนุนส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ให้บริการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการห้องเย็นสามารถเข้าถึงผู้ให้บริการได้ง่ายยิ่งขึ้นและสามารถรับรู้ความต้องการของลูกค้าโดยตรง

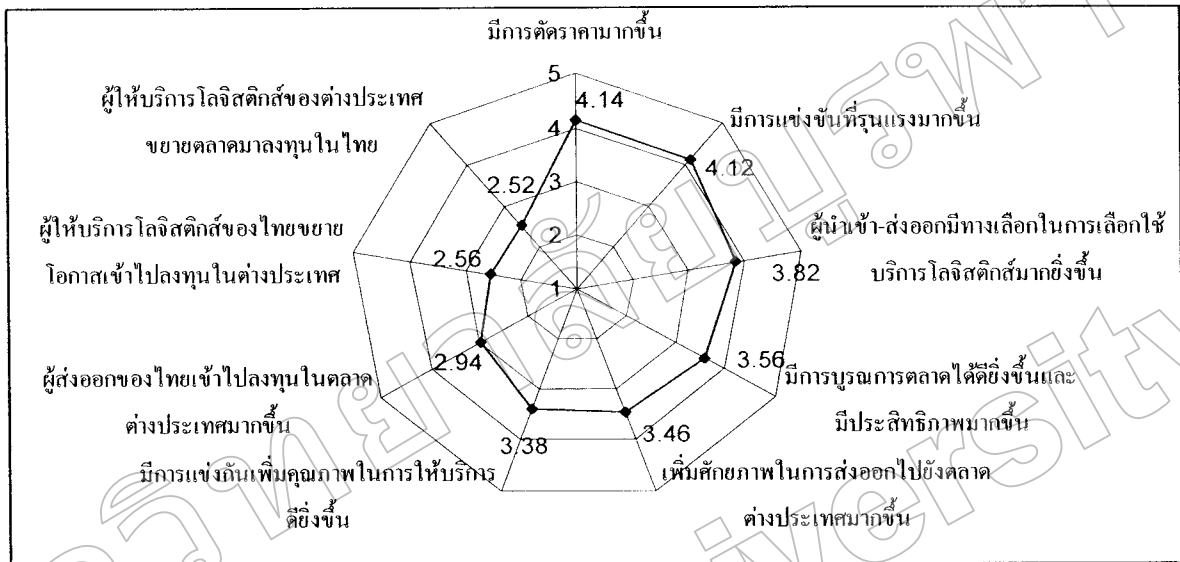
คลังสินค้าเกษตรแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่ม ประกอบด้วย คลังสินค้าเกษตรสาธารณะภายใต้โครงการคลังสินค้าและคลังสินค้าเกษตรซึ่งเป็นของเอกชน คลังสินค้าเกษตรสาธารณะของไทยมีขีดความสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก โดยเฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 1-2 เนื่องจากคลังสินค้าทั้ง 7 แห่ง มีตัวอาคารอยู่ในสภาพเก่าและทรุดโทรมมาก ไม่มีระบบการควบคุมสต็อกสินค้าแบบทันสมัย ที่สำคัญบุคลากรภายในองค์กรยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านโลจิสติกส์จึงไม่สามารถพัฒนาองค์กรให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลกได้ ส่วนคลังสินค้าเกษตรของภาคเอกชนมีขีดความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 4-5 ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่า คลังสินค้าเกษตรภาคเอกชนของไทยหลายราย มีระบบการจัดเก็บสินค้าในไซโล มีท่าเทียบรถขึ้น-ลงสินค้าและมีระบบควบคุมสต็อกสินค้าที่ทันสมัย สามารถรองรับสินค้าเกษตร ประเภทข้าว และธัญพืชได้เป็นจำนวนมาก

คลังสินค้าทันสมัยมีขีดความสามารถอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เฉลี่ยอยู่ในสเกลระดับ 5-6 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าทันสมัยของประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากคลังสินค้าทันสมัยของไทยอยู่ภายใต้กฎระเบียบและมาตรฐานในการให้บริการที่ชัดเจน จึงทำให้ศักยภาพในการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดี คลังสินค้าทันสมัยส่วนใหญ่มีตัวอาคารคลังสินค้าและระบบควบคุมสต็อกสินค้าที่ได้มาตรฐาน อีกทั้งยังมีหน่วยงานกรมศุลกากรเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้เข้าไปสำรวจ คลังเก็บเอกสาร ซึ่งพบว่าในประเทศไทยมีผู้ให้บริการอยู่น้อยราย เมื่อประเมินขีดความสามารถพบว่าคลังสินค้าประเภทนี้อยู่ในสเกลระดับ 6-7 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงเนื่องจากคลังสินค้าประเภทนี้เป็นธุรกิจค่อนข้างใหม่ในประเทศไทย คลังเก็บเอกสารบางแห่งมีระบบควบคุมสต็อกที่ดีมาก และบางแห่งก็มีการนำระบบจัดเก็บเอกสารและข้อมูลอัจฉริยะมาใช้ อีกทั้งยังมีชั้นวางเอกสาร ทำเทียบรถขึ้น-ลงสินค้า ระบบป้องกันอัคคีภัย และระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานเทียบเท่าคลังสินค้าของผู้ให้บริการจากต่างประเทศ

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจากการเปิดเสรีการค้าบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าต่อผู้ให้บริการคลังสินค้าเมื่อมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีบริการโลจิสติกส์ของไทยกับประเทศคู่ค้า

การเปิดเสรีบริการ โลจิสติกส์จะส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อผู้ให้บริการคลังสินค้า และศูนย์กระจายสินค้า ในการสำรวจครั้งนี้พบปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการมี 9 ประเด็น ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

หมายเหตุ: แบบสอบถามเป็นการสอบถามทัศนคติของผู้ให้บริการคลังสินค้าเกี่ยวกับประเด็นที่จะส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีสาขาบริการ โลจิสติกส์ต่อผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้า

ระดับ 1 หมายถึงไม่มีผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจ

ระดับ 2 หมายถึงผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจเพียงเล็กน้อย

ระดับ 3 หมายถึงผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึงผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจมาก

ระดับ 5 หมายถึงผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจมากที่สุด

ภาพที่ 4-13 ประเด็นที่จะส่งผลกระทบต่อสาขาบริการ โลจิสติกส์

ภาพที่ 4-13 แสดงประเด็นที่จะส่งผลกระทบต่อสาขาบริการ โลจิสติกส์ ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นที่จะส่งผลกระทบต่อสาขาบริการ โลจิสติกส์ มากที่สุดก็คือ ธุรกิจคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าจะมีการค้าราคา (4.14) และมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น (4.12) โดยผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยให้ความเห็นว่าในอนาคตผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติจะเข้ามาแข่งขันในธุรกิจนี้มากยิ่งขึ้นแต่การแข่งขันจะกระจุกตัวอยู่เฉพาะผู้ ให้บริการรายใหญ่เท่านั้น ส่วนผู้แข่งขันรายเล็กบางรายอาจจะแข่งขันไม่ได้และต้องออกจากธุรกิจ ไป

ในมุมมองของผลกระทบต่อผู้นำเข้า-ผู้ส่งออก ผู้ให้บริการคลังสินค้าแสดงทัศนคติค่อนข้างเป็นไปในด้านบวกว่า การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์จะส่งผลให้ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น (3.82) และการให้บริการโลจิสติกส์จะมีการบูรณาการตลาดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (3.56) ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันผู้ผลิตหันมาใช้บริการจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น

อดีตผู้ผลิตจะให้ความสำคัญเรื่องการลดต้นทุนการผลิตและการลดต้นทุนวัตถุดิบเป็นสำคัญแต่ปัจจุบันผู้ประกอบการมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ซึ่งจะช่วยสร้างศักยภาพในการแข่งขันได้ดีกว่าในระยะยาว นอกจากนี้ผู้ประกอบการทั้ง ไทยและต่างชาติต่างก็หันมาให้ความสนใจเรื่องโลจิสติกส์มากขึ้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงหันมาให้ความสำคัญกับการเอาชอร์สว่าจ้างผู้ให้บริการ โลจิสติกส์เป็นผู้ดำเนินการให้ ซึ่งโลจิสติกส์ไม่ได้หมายถึงเฉพาะคลังสินค้าหรือการกระจายสินค้าเท่านั้นแต่หมายถึงการให้บริการทั้งซัพพลายเชน

อีกประเด็นที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าได้ให้ความเห็นไว้ก็คือ การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์เป็นสิ่งที่ดีเพราะจะส่งผลให้ผู้ส่งออกสามารถเพิ่มศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น (3.46) ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของภาคธุรกิจต่าง ๆ ขณะเดียวกันผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต้องเพิ่มคุณภาพในการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น (3.38) และเร่งเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการค้าด้วย

ในมุมมองของลงทุนในต่างประเทศ ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยแสดงทัศนคติว่าผู้ส่งออกของไทยมีโอกาสเข้าไปลงทุนในต่างประเทศค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับนักลงทุนต่างชาติ (2.94) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการไทยยังคงเสียเปรียบเรื่องเงินทุนและข้อมูลด้านการลงทุนรวมถึงการขาดการส่งเสริมจากรัฐบาลไทย

ส่วนผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยมีโอกาสค่อนข้างน้อยที่จะขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้บริการ โลจิสติกส์จากต่างชาติ (2.56) เนื่องจากผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยยังคงเสียเปรียบเรื่องเงินลงทุน ขาดเทคโนโลยีการจัดการคลังสินค้าและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้าน โลจิสติกส์รวมถึงขาดพันธมิตรทางธุรกิจและเครือข่ายการให้บริการ โลจิสติกส์

ประเด็นสุดท้ายที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าให้ความเห็นว่า ผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างชาติจะขยายตลาดเข้ามาลงทุนในประเทศไทยไม่มากนัก (2.52) เหตุผลเพราะว่า ณ ปัจจุบันผู้ให้บริการ โลจิสติกส์จากต่างประเทศก็เข้ามาลงทุนในไทยมากอยู่แล้วและบริษัทต่างชาติส่วนใหญ่จะใช้วิธีเช่าพื้นที่คลังสินค้าและศูนย์กระจายกระจายสินค้าเพื่อจะเข้ามาบริหารเองเท่านั้น นักลงทุนจากต่างชาติจะไม่ลงทุนสร้างคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าเองเนื่องจากติดปัญหาเรื่องกรือครองที่ดินและความเสี่ยงจากการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าสูง

ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าคาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์ การอภิปรายจะแบ่งออกเป็น 7 ประเด็น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4-46 ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ	
ประเด็นปัญหาและอุปสรรค	รายละเอียด
1. ประเด็นที่เกี่ยวกับพิธีการศุลกากร	<ul style="list-style-type: none"> - พิศักษณินำเข้า - ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ - พิธีการทางด้านศุลกากรรวมทั้งการประเมินราคาของศุลกากร - การขอใบอนุญาตการนำเข้าสินค้า - กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้านำเข้า
2. ประเด็นเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรค การกำหนดมาตรฐานและการออกหนังสือรับรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ความซับซ้อนของมาตรฐานการกักกันโรคของรัฐบาลประเทศคู่ค้า - เงื่อนไขหรือขั้นตอนการกักกันโรค - การตรวจสอบและข้อกำหนดการออกหนังสือรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ
3. ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย (SPS) หรือมาตรฐานสินค้า (TBT) และการออกหนังสือรับรอง	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้าเทียบกับมาตรฐานระหว่างประเทศ - เงื่อนไขหรือขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน - ขั้นตอนการออกหนังสือรับรองมาตรฐาน - มาตรฐานต่าง ๆ ที่กระทำโดยสมัครใจ
4. ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยจะเข้าไปลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดเก็บภาษีของสินค้าที่เรียกเก็บภายในประเทศ เช่น ภาษีจากการขายสินค้าและบริการหรือการเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต - การขอใบอนุญาตอื่น ๆ

ตารางที่ 4-46 (ต่อ)

ประเด็นปัญหาและอุปสรรค	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อจำกัดทางการใช้วัตถุดิบภายในประเทศหรือระเบียบ/ กฎหมายภายในประเทศที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างสินค้าที่ผลิตภายในประเทศและสินค้านำเข้า รวมถึงการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลประเทศคู่ค้า - ข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน - ประเด็นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราและด้านการธนาคาร
<p>5. ประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าตลาดต่างประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อห้ามหรือข้อจำกัดอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริการและการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง - ข้อจำกัดเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้น - ข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตหรือเงื่อนไขใด ๆ ก็ตามที่จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเสียก่อน - ข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงาน - การยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตสำหรับบุคลากรต่างชาติ - ขาดความโปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับและความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น
<p>6. ประเด็นภายหลังการจัดตั้งธุรกิจการให้บริการ โลจิสติกส์ในต่างประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศในประเทศที่เลือกปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของนักลงทุนต่างชาติ และนักลงทุนภายในประเทศรวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างภาษีการจัดซื้อจัดหาของหน่วยงานของรัฐบาล - กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศซึ่งต้องการให้มีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ตารางที่ 4-46 (ต่อ)

ประเด็นปัญหาและอุปสรรค	รายละเอียด
7. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความชัดเจน และโปร่งใส หรือขาดความสอดคล้องของกฎระเบียบข้อบังคับรวมทั้งประเด็นกฎระเบียบข้อบังคับที่มีความขัดแย้งกันเองระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล - การจำกัดของข้อกำหนดหรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ของรัฐบาลประเทศคู่ค้า ไม่ว่าจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในท้องถิ่นหรือไม่ก็ตาม - การโอนผลกำไรกลับไปสู่ประเทศแม่ - มีแนวทางประเพณีหรือระเบียบทางสังคมที่เข้มงวดซึ่งทำให้มีข้อจำกัดในการส่งสินค้าและบริการ - การสรรหาพนักงานหรือบุคลากร - วัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจของท้องถิ่น - ความชอบของผู้บริโภคและพฤติกรรมผู้บริโภคของตลาดท้องถิ่น

ตารางที่ 4-46 แสดงปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าสาขาโลจิสติกส์ ทั้งนี้หากปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและถูกต้อง จะช่วยให้การค้าและการลงทุนของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้น ปัญหาและอุปสรรคที่รวบรวมได้มี 7 ประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากร

การค้าสินค้าและบริการใด ๆ ผู้ส่งออกและผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและพิธีการต่าง ๆ รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีนำเข้าของประเทศคู่ค้าเสียก่อน จากแบบสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ยังคงกังวลเรื่องเกี่ยวกับ พิศัตภาษีนำเข้าและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ซึ่งประเทศคู่ค้าบางประเทศยังจัดเก็บภาษีศุลกากรในอัตราสูงและระบบการจัดเก็บค่อนข้างซับซ้อน เช่น ประเทศอินเดีย มีการเรียกเก็บภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 5-25 ของราคาสินค้าและยังเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ (Surcharge) ร้อยละ

2 ของภานำเข้า รวมถึงการเรียกเก็บ Education Cess เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้านำเข้าทุกประเภทเพื่อนำไปใช้อุดหนุนการศึกษา โดยเรียกเก็บอีกร้อยละ 2 ของภานำเข้า นอกจากนี้ยังเรียกเก็บภาษีผ่านรัฐซึ่งแต่ละรัฐจะเก็บในอัตราร้อยละ 1-1.5 โดยประเมินจากน้ำหนักหรือมูลค่าของสินค้าซึ่งเรียกเก็บทุกครั้งที่มีการส่งสินค้าข้ามพรมแดนของแต่ละรัฐ

อุปสรรคอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดต่อกับทางราชการคือ ขั้นตอนการเดินพิธีการและการประเมินราคาของศุลกากรของประเทศคู่ค้า การเดินพิธีการนำเข้าสินค้าของแต่ละประเทศมีความเหลื่อมล้ำและซับซ้อนต่างกันออกไป บางประเทศต้องยื่นคำร้องต่าง ๆ ไปยังหลายหน่วยงานด้วยเอกสารหลายฉบับซึ่งทำให้ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าต้องเสียเวลานาน บางขั้นตอนก็ต้องจ่ายค่าสินบนให้กับพนักงานเพื่อลดขั้นตอนและเร่งการอนุมัตินำเข้าสินค้าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ค่าสินบนส่งผลให้ต้นทุนของสินค้าเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น

อุปสรรคด้านการขอใบอนุญาตการนำเข้าสินค้าและกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้านำเข้าเป็นอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barrier) อีกมาตรการหนึ่งที่หลายประเทศนำมาใช้ในการใช้สิทธิภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี สินค้าที่ปลอดภาษีทุกรายการจะต้องมีหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า โดยต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form E) ซึ่งออกโดยหน่วยงานราชการของประเทศผู้ผลิต การขอใบอนุญาตนำเข้าในบางประเทศต้องใช้เวลาค่อนข้างนานและต้องได้รับความเห็นชอบจากหลายหน่วยทำให้เป็นอุปสรรคใหญ่อีกประเด็นหนึ่งที่ผู้ส่งออกประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบัน เช่น ประเทศจีนกำหนดให้ผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการและปฏิบัติตามขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ ของทางการเงินก่อนที่จะมีการนำเข้า โดยเริ่มตั้งแต่การขอใบอนุญาตนำเข้าจากหน่วยงาน Entry-Exit Inspection and Quarantine Bureau ก่อนขอความเห็นไปยังมลรัฐที่จะนำเข้า เพื่อออกใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งใช้เวลานานประมาณ 30 ทั้งนี้ผู้ขออนุญาตจะต้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่ถูกกฎหมายและมีการจดทะเบียนกับทางการเงินแล้ว จะเห็นได้ว่าขั้นตอนการพิธีการศุลกากรยังเป็นประเด็นอุปสรรคอันดับแรกๆ ที่ผู้ประกอบการคาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า

2.2 อุปสรรคประเด็นเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรค การกำหนดมาตรฐานและการออกหนังสือรับรอง

แม้การเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศ จะทำให้ภาษีสินค้าลดลงและมีส่วนกระตุ้นให้ผู้ส่งออกส่งสินค้าไปยังต่างประเทศมากขึ้น แต่จากผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าในทางปฏิบัติแล้วผู้ประกอบการไทยคาดว่าจะประสบปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อุปสรรคด้านภาษีโดยเฉพาะเรื่องการตรวจสอบและข้อกำหนดการออกหนังสือรับรองรวมถึงความซับซ้อนของมาตรฐานการกักกันโรคของรัฐบาลประเทศคู่ค้า ในหลายประเทศมีการกำหนดวิธีการตรวจสอบด้านความ

ปลอดภัย การกำหนดเงื่อนไขในการกักกันพืชและสัตว์ ตลอดจนเงื่อนไขด้านใบรับรองการตรวจโรคพืชและแมลง โดยสินค้าต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ของประเทศผู้นำเข้าก่อนซึ่งต้องใช้เวลานานและมีผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าและบริการ ผู้ให้บริการโลจิสติกส์บางรายถูกกำหนดให้จัดส่งสินค้าให้ถึงปลายทางภายในระยะเวลาที่ลูกค้ากำหนด แต่ขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรครวมถึงการกำหนดมาตรฐานและการออกหนังสือรับรอง ทำให้ต้องเสียเวลาเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ส่งสินค้าไปถึงปลายทางไม่ทันเวลาที่กำหนด และถ้าหากประเทศผู้นำเข้าตรวจพบเชื้อโรคหรือศัตรูพืชในระหว่างการตรวจสอบ มาตรการที่นำมาใช้ส่วนใหญ่ก็คือ การทำลายทิ้งทันที และการส่งคืนไปยังต้นทาง ทั้งนี้จะทำให้ผู้ส่งออกต้องสูญเสียรายได้และทำให้สูญเสียความน่าเชื่อถือในการดำเนินธุรกิจกับประเทศคู่ค้า

2.3 อุปสรรคประเด็นเกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย (SPS) หรือมาตรฐานสินค้า (TBT) และการออกหนังสือรับรอง

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คาดว่าจะประสบปัญหาในเรื่องเงื่อนไขและขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐานเกี่ยวกับ มาตรการด้านสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS) ปัจจุบันประเทศคู่ค้ากำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสุขอนามัยสำหรับสินค้านำเข้าเข้มงวดมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าสินค้าอาหาร ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนของนครรวมทั้งเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่าง ๆ โดยกำหนดให้สินค้าอาหารนำเข้าต้องผลิตอย่างถูกสุขอนามัย ปราศจากเชื้อโรค นอกจากนี้บางประเทศยังมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการตรวจสอบจากเดิม ซึ่งเดิมเคยตรวจสอบเฉพาะสินค้าก่อนนำเข้ามาเป็นการตรวจสอบแบบครบวงจรตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบ ขั้นตอนการจัดเก็บในคลังสินค้า ขั้นตอนการขนส่ง กรรมวิธีการผลิต สุขอนามัยในโรงงานและสินค้าสำเร็จรูป ทั้งนี้หากไม่ผ่านการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดจะไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าสินค้าจากประเทศนั้น

การออกหนังสือรับรองมาตรฐานเป็นอุปสรรคอีกประเด็นหนึ่งที่ผู้ให้บริการโลจิสติกส์คาดว่าจะพบเมื่อมีการเปิดเสรี เช่น การส่งออกผลไม้ ผู้ส่งออกจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรการกักกันโรคพืช (Plant Quarantine) ผลไม้ส่งออกทุกชนิดต้องระบุแหล่งผลิต และได้รับการตรวจสอบจากประเทศผู้ส่งออกรวมถึงมีการยืนยันจากฝ่ายตรวจสอบการกักกันโรคพืชอย่างละเอียด ผลไม้บางชนิด ประเทศคู่ค้ากำหนดให้มีเอกสารรับรองเพิ่มเติม เช่น หนังสือรับรองวิธีการตรวจสอบตกค้างในห้องปฏิบัติการ จากกรมวิชาการเกษตร

อุปสรรคเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้าเทียบกับมาตรฐานระหว่างประเทศ มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า (TBT) เป็นมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ในประเทศที่พัฒนาแล้วมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพสูง โดยต้องการทั้งมาตรฐานผลิตภัณฑ์

กระบวนการและวิธีผลิต การตัดสินใจที่จะสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคและมีความคาดหวังว่าประเทศกำลังพัฒนาจะต้องปฏิบัติตามได้ ในฐานะของประเทศผู้ผลิตจะต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการสร้างคุณภาพมาตรฐาน เช่น ISO TQM GAP GMP และ HACCP เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประเทศผู้นำเข้า แต่มาตรฐานดังกล่าวก็เป็นหนึ่งในอุปสรรคการค้าระหว่างประเทศของผู้ส่งออกไทย เนื่องจากจะต้องปรับปรุงมาตรฐานให้ทัดเทียมกับประเทศคู่ค้าและได้มาตรฐานระดับสากล

2.4 อุปสรรคประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยจะเข้าไปลงทุน

กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศคู่ค้าเป็นอุปสรรคการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศอีกประการหนึ่ง ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีความคิดเห็นว่าอุปสรรคที่จะพบเป็นอันดับแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการธนาคารเนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงต่อผลกำไรจากการให้บริการในประเทศคู่ค้า หลายประเทศยังมีปัญหาเรื่องการโอนเงินออกนอกประเทศเพราะมีปัญหาขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ส่วนขั้นตอนการโอนเงินไปต่างประเทศต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศคู่ค้าเสียก่อน ซึ่งระบบราชการของบางประเทศก็มีความล่าช้า นอกจากนี้เรื่องการทำธุรกรรมผ่านระบบธนาคารยังมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและคิดค่าบริการค่อนข้างสูง ในบางประเทศใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหลายระบบทำให้ยุ่งยากในการทำบัญชีและเสี่ยงต่อการขาดทุน

อุปสรรครองลงมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีของสินค้าภายในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการเจรจาเปิดเสรีทางการค้า สามารถขอลดภาษีได้เฉพาะภาษีที่จัดเก็บตามระบบมาตรฐานสากล (Basic Customs Duty) เท่านั้น ส่วนการจัดเก็บภาษีประเภทอื่น ๆ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ผู้ประกอบการยังคงต้องจ่ายในอัตราที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ตัวอย่างของภาษีที่เรียกเก็บภายในประเทศ เช่น ค่าธรรมเนียมพิเศษ ค่าภาษีเพื่อนำไปใช้อุดหนุนทางการศึกษา ภาษีผ่านรัฐ และภาษีที่เรียกเก็บเพื่อตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty) เป็นต้น อุปสรรคในประเด็นนี้ส่งผลโดยตรงต่อต้นทุนของสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น

ประเด็นสุดท้ายเป็นอุปสรรคในเรื่องของข้อจำกัดการใช้วัตถุดิบภายในประเทศหรือกฎระเบียบภายในประเทศรวมถึงการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลประเทศคู่ค้า ในแต่ละท้องถิ่นของประเทศคู่ค้ามีกฎระเบียบข้อบังคับที่เข้มงวดแตกต่างกันไป เจ้าหน้าที่รัฐยังมีการใช้ดุลพินิจและการเลือกปฏิบัติในการนำกฎระเบียบและมาตรการต่าง ๆ มาใช้ ระบบคลังสินค้า ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ของคู่ค้าบางประเทศยังคงมีการผูกขาดและควบคุมโดยรัฐ (ไม่ว่าทางตรง

หรือทางอ้อม) ดังนั้นการให้บริการคลังสินค้าและการขนส่งลำเคียงสินค้าไปสู่ลูกค้ายังไม่สิ้นไหลเท่าที่ควรทำให้มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายในจัดเก็บและการกระจายสินค้าค่อนข้างสูง

2.5 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าตลาดต่างประเทศของผู้ให้บริการโลจิสติกส์

ผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าคาดว่าจะพบอุปสรรคการเข้าตลาดต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาจากการใช้มาตรการกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี มีดังนี้

อุปสรรคเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเสียก่อน การเข้าไปจัดตั้งคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าในต่างประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยแต่ละประเทศก็จะมีเงื่อนไขและขั้นตอนในการขอจัดตั้งคลังสินค้าแตกต่างกันออกไป ปัญหาที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าพบก็คือ ปัจจุบันประเทศไทยยังขาดศูนย์กลางการเก็บรวบรวมข้อมูลและไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลธุรกิจโลจิสติกส์โดยตรง การสืบค้นข้อมูลการค้าในต่างประเทศจึงทำได้ยาก ส่งผลให้นักลงทุนไทยยังขาดความเชื่อมั่นที่จะก้าวเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศ

ข้อห้ามหรือข้อจำกัดอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริการและการลงทุน ผู้ให้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะพบข้อจำกัดต่าง ๆ ในการเข้าไปจัดตั้งคลังสินค้าในต่างประเทศดังนี้ ข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้ให้บริการที่ประเทศคู่ค้ากำหนด การจำกัดมูลค่าของการซื้อขายบริการ การจำกัดจำนวนสาขาที่อนุญาตให้จัดตั้งและข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาทำการ รวมถึงกำหนดจำนวนการว่าจ้างพนักงานท้องถิ่น โดยประเทศคู่ค้ามักจะกำหนดว่าจะต้องจัดจ้างพนักงานซึ่งเป็นคนชาติในอัตราส่วนที่กำหนด

ข้อจำกัดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้น ถึงแม้ว่าการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศจะมีจุดประสงค์เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าทั้งที่เป็นอุปสรรคด้านภาษีและไม่ใช่ภาษี บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาเปิดเสรีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามสหรัฐอเมริกายังมีมาตรการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นธุรกิจบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ ได้แก่ ธุรกิจการขนส่งทางอากาศภายในประเทศ กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 25% ตามกฎหมาย Federal Aviation Act of 1958 และจำกัดสิทธิออกเสียงในคณะกรรมการบริหารของชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ธุรกิจการขนส่งทางเรือตามกฎหมาย Merchant Marine Act of 1920 จำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 25% และเรือขนส่งที่ชักธงสหรัฐฯ ต้องเป็นของสหรัฐอเมริกา 100% ส่วนธุรกิจคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าในสหรัฐอเมริกานุญาตให้ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 100% แต่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมลรัฐ

ประเทศสิงคโปร์ระบุขอบเขตการเปิดเสรีบริการด้านคลังสินค้าไว้ว่า สิงคโปร์ขอสงวนสิทธิ์ในการแก้ไขปรับปรุงมาตรการที่ปฏิบัติต่อคนของประเทศอื่นโดยใช้หลักการต่างตอบแทนในการกำหนดทบทวนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดเก็บรักษาสินค้าและคลังสินค้า (Storage and Warehousing) สถานีพัสดุสินค้า (Container Station) และโรงเก็บสินค้า (Depot) นั้น หมายถึงว่าสิงคโปร์จะเปิดเสรีเฉพาะเท่าที่ประเทศคู่ค้าเปิดเสรีให้เท่านั้น หากมีข้อยกเว้นใด ๆ สิงคโปร์ก็จะยกเว้นตามที่ประเทศคู่ค้านั้นระบุไว้

อุปสรรคด้านข้อกำหนดในการขอวีซ่าและใบอนุญาตในการทำงานและการยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคลากรต่างชาติ ปัจจุบันยังไม่มีประเทศใดที่มีนโยบายเปิดเสรีเต็มรูปแบบในการอนุญาตให้คนต่างด้าวทุกประเภทเข้าเมืองและไปทำงาน ใน WTO Commitment ประเทศส่วนใหญ่จำกัดการอนุญาตให้คนต่างด้าวไปทำงานได้เฉพาะผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญที่ เป็นผู้โอนย้ายในกิจการเท่านั้น แล้วเพียงไม่กี่ประเทศที่เปิดให้คนต่างด้าวที่เป็นผู้ให้บริการตามสัญญาเข้าไปทำงานได้ชั่วคราวครั้งละ 3-5 ปี ข้อจำกัดในประเด็นนี้ได้แก่ การจำกัดประเภทและโควตาของคนต่างด้าว การทดสอบตลาดแรงงาน การกำหนดคุณสมบัติ การศึกษาและประสบการณ์ของคนต่างด้าวที่จะเข้าไปทำงาน ทั้งหมดนี้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้าไปทำงานในประเทศคู่ค้า ความไม่โปร่งใสของกฎระเบียบข้อบังคับและความเสี่ยงในการลงทุน แม้ว่าจะมีการเปิดเสรีการค้าบริการทั้งในระดับทวิภาคีและในระดับภูมิภาค แต่ในประเทศคู่ค้าก็มีกฎระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการค้าและการลงทุนซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปลงทุนยังประเทศคู่ค้าได้ ดังนั้นผู้ให้บริการโลจิสติกส์ควรจะต้องศึกษาเพื่อประเมินความเสี่ยงในการลงทุนก่อนตัดสินใจที่จะเข้าไปลงทุน มีหลายประเทศที่กฎระเบียบและข้อปฏิบัติของท้องถิ่นแตกต่างไปจากกฎระเบียบของรัฐบาลกลาง ทำให้เกิดความไม่โปร่งใสและเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศ

2.6 อุปสรรคประเด็นภายหลังการจัดตั้งธุรกิจการให้บริการโลจิสติกส์ในต่างประเทศ

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คาดว่าจะพบอุปสรรคประเด็นภายหลังการจัดตั้งธุรกิจการให้บริการโลจิสติกส์ในต่างประเทศ 5 ประเด็นดังนี้

อุปสรรคแรกเป็นประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่เลือกปฏิบัติและก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนภายในประเทศ ผู้ให้บริการคลังสินค้าเกรงว่า หากเข้าไปลงทุนจัดตั้งคลังสินค้าในต่างประเทศจะประสบปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมกันระหว่างกฎระเบียบที่ใช้กับผู้ให้บริการคลังสินค้าในประเทศและผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างชาติ รวมถึงอัตราการจัดเก็บภาษีและการจัดซื้อจัดหาของหน่วยงานของรัฐบาลที่ไม่เท่าเทียมกัน

ประเด็นที่สองเป็นอุปสรรคที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะพบเมื่อเข้าไปลงทุนในต่างชาต คือ การขาดความชัดเจน โปร่งใสและการขาดความสอดคล้องของกฎระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งประเด็นกฎระเบียบข้อบังคับที่มีความขัดแย้งกันเองระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล โดยหลักการแล้ว ทุกท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบหลักที่รัฐบาลกลางของประเทศกำหนดมา แต่ในทางปฏิบัติรัฐบาลท้องถิ่นมักจะมีข้อกำหนดปลีกย่อยของตนเองเพิ่มเติมอีกมาก และบางท้องถิ่นก็ขาดความโปร่งใส โดยการกำหนดให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษและเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมจากนักลงทุนต่างชาติ

ประเด็นที่สาม เป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการจำกัดของข้อกำหนดหรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ของรัฐบาลประเทศคู่ค้า ไม่ว่าจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในท้องถิ่น เช่น การจำกัดจำนวนสาขาการให้บริการในเขตการปกครองนั้น ๆ การจำกัดเวลาในการให้บริการหรือการกำหนดจำนวนการจัดจ้างคนงานในท้องถิ่น

ประเด็นที่สี่ เป็นอุปสรรคเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศซึ่งต้องการให้มีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกและการกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในประเทศคู่ค้าบางประเทศมีข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ โดยกำหนดให้ผู้ที่เข้าไปดำเนินกิจการภายในประเทศคู่ค้า ต้องใช้วัตถุดิบภายในประเทศเท่านั้น แม้ในบางประเทศ เช่น จีนและเวียดนามแม้จะไม่บังคับให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศแต่จะใช้มาตรการชักชวนให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ และระบุไว้ในสัญญาการลงทุนว่าจะต้องเพิ่มการใช้วัตถุดิบภายในประเทศในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจะส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเข้าตรวจสอบแหล่งที่มาของวัตถุดิบในขั้นตอนการพิจารณาโครงการสำหรับนักลงทุนต่างชาติ บางประเทศให้สิทธิพิเศษแก่ชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเทคโนโลยีระดับสูง เทคโนโลยีใหม่เพื่อขยายการส่งออกและการได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมแก่แรงงานหรือบุคลากรของตนเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถมาทำงานแทนลูกจ้างชาวต่างชาติได้ในอนาคต

ประเด็นสุดท้ายเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการโอนผลกำไรกลับไปสู่ประเทศแม่ หลายประเทศมีข้อกำหนดที่ยากในการโอนเงินออกนอกประเทศ เช่น ประเทศจีน กำหนดให้การโอนเงินตราต่างประเทศ จำเป็นที่จะต้องขออนุมัติต่อสำนักงานควบคุมปริวรรตเงินตราระหว่างประเทศของจีนก่อน (State Administration for Foreign Exchange) ซึ่งค่อนข้างจะยุ่งยาก เนื่องจากจีนเข้มงวดการโอนเงินตราออกต่างประเทศ ยกเว้นแต่จะมีรายละเอียดสำแดงถึงรายได้จากการดำเนินงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนและชัดเจน ทั้งนี้จีนจะเรียกเก็บภาษีรายได้ 5% จากยอดจำหน่าย

ทั้งปีและภายในอีก 1/3 ของยอดกำไรทั้งหมด โดยส่วนใหญ่การโอนผลกำไรไปยังประเทศแม่ รัฐบาลประเทศคู่ค้าอนุญาตให้มีการ โอนเงินผลกำไร ไปยังต่างประเทศผู้ลงทุนได้หลังจากหักภาษี เงินได้นิติบุคคล และต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลก่อน ที่สำคัญต้องมีงบการเงิน ซึ่งแสดงว่าธุรกิจมี กำไรประกอบการขอโอนเงินออกนอกประเทศเป็นจำนวนเท่าไร

2.7 อุปสรรคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตลาด

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้บริการคลังสินค้าคาดว่าจะพบอุปสรรคประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับตลาด ดังนี้

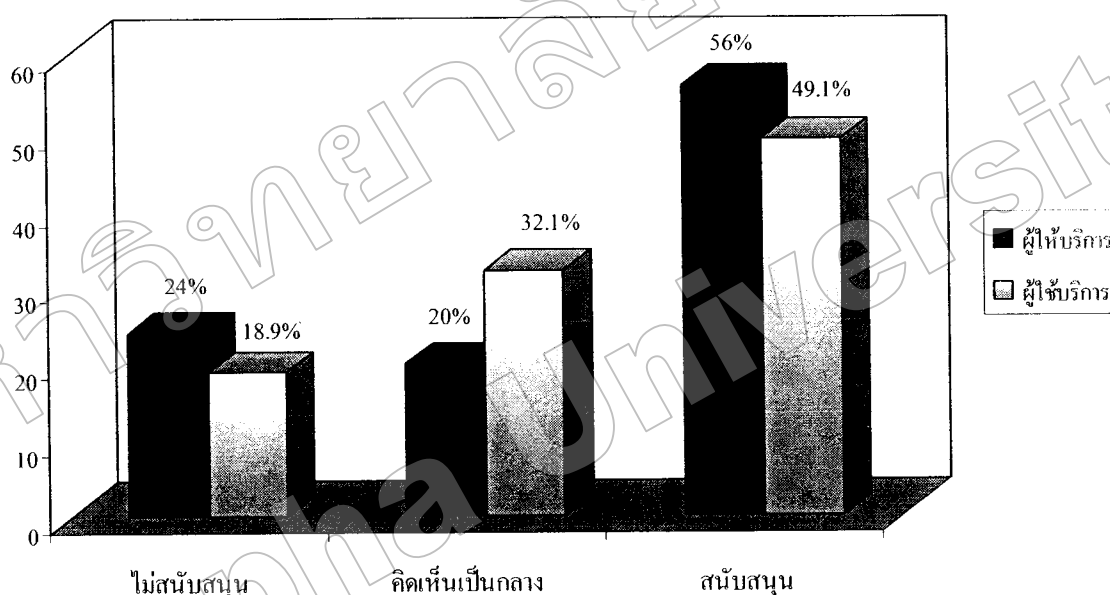
อุปสรรคแรกเป็นประเด็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริโภคของตลาดท้องถิ่น ปัจจุบัน การใช้บริการ โลจิสติกส์มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ผลิตเริ่มหันมาให้ความสนใจในการจ้าง ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์เข้ามาให้บริการในงานที่ไม่ใช่ธุรกิจหลักขององค์กรมากยิ่งขึ้น การที่จะเข้าไป ลงทุนในต่างประเทศ ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ควรจะต้องเข้าไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ใช้บริการ ให้ดีก่อนเพื่อนำข้อมูลมาประเมินความเสี่ยงและการออกแบบลักษณะการให้บริการที่สอดคล้องกับ ท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่คิดว่าผู้ประกอบการคลังสินค้าไทยยังคง เสียเปรียบผู้ประกอบการในท้องถิ่นของประเทศคู่ค้าอยู่หลายประการ ว่าจะจะเป็นเรื่องของการ เข้าถึงตลาดผู้ให้บริการ ความเสียเปรียบด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ความเป็นชาตินิยมของท้องถิ่น นั้น ๆ และการขาดเครือข่ายการให้บริการ โลจิสติกส์แบบเบ็ดเสร็จครบวงจรในประเทศคู่ค้า

อุปสรรคสองลงมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจของท้องถิ่น ผู้ ให้บริการคลังสินค้าไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้ประกอบการไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกลไกและวัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจบริการของท้องถิ่นภายในประเทศคู่ค้าและที่สำคัญผู้ ให้บริการ โลจิสติกส์ของไทยยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในระดับสากลการจะก้าวเข้าไปแข่งขันใน ต่างประเทศจึงมีโอกาสน้อยกว่าผู้ให้บริการ โลจิสติกส์จากต่างชาติ

อันดับสาม เป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการสรรหาพนักงานหรือบุคลากร การจ้างแรงงาน เป็นอุปสรรคที่สำคัญอีกประเด็นในการเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศ เนื่องจากประเทศคู่ค้ามี กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ มากมายทั้งในระดับรัฐบาลกลางและท้องถิ่นเกี่ยวกับการจ้างแรงงาน การคุ้มครองสิทธิแรงงานและสวัสดิการของแรงงาน นอกจากนี้ค่าแรงในประเทศที่พัฒนาแล้ว นับว่าสูงมากเมื่อเทียบกับค่าแรงในประเทศไทย การจ้างแรงงานจากต่างประเทศก็มีข้อจำกัดในเรื่อง ของการขอมิอนุญาตให้ทำงาน (Work Permit) ซึ่งการขออนุญาตทำงานในประเทศคู่ค้าบางประเทศ ทำได้ยากและต้องใช้เอกสารหลักฐานต่าง ๆ มากมาย นอกจากนี้ยังมีอีกปัญหาที่สำคัญ คือ สภาพ แรงงานในประเทศคู่ค้า สภาพแรงงานในบางท้องถิ่นเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งและมีอำนาจต่อรองสูงมาก

สุดท้ายเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการมีระเบียบทางสังคมที่เข้มงวดซึ่งทำให้มีข้อจำกัดในการส่งสินค้าและบริการ ประเทศคู่ค้ารายใหญ่ เช่น ธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ของจีนยังอยู่ในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นการดำเนินการจึงผูกขาดอยู่กับรัฐวิสาหกิจด้านการขนส่งรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย ส่งผลให้นักลงทุนจากต่างชาติไม่สามารถเข้าถึงตลาดการขนส่งของจีนได้และระเบียบทางสังคมที่เข้มงวดยังเอื้อประโยชน์ให้กับนักลงทุนท้องถิ่นมากกว่าชาติต่างชาติอีกด้วย

3. ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการคลังสินค้า สนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการ โลจิสติกส์สาขาการให้บริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าหรือไม่

ภาพที่ 4-14 ทรรศนคติของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่อการเปิดเสรีสาขาบริการคลังสินค้า

ภาพที่ 4-14 แสดงทรรศนคติของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่อการเปิดเสรีสาขาบริการคลังสินค้า ผู้ให้บริการมากถึงร้อยละ 56 และผู้ใช้บริการร้อยละ 49.1 สนับสนุนให้มีการเปิดเสรีสาขาบริการคลังสินค้า เนื่องจากการเปิดเสรีดังกล่าวจะทำให้ตลาดการให้บริการ โลจิสติกส์มีการขยายตัว ทำให้ต้นทุน โลจิสติกส์ในประเทศไทยลดต่ำลงและมีศักยภาพในการนำเข้าและส่งออกเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้เปิดเสรีการให้บริการในสาขานี้ แต่ก็มีผู้ให้บริการชั้นนำซึ่งเป็นบริษัทต่างชาติเข้ามาเปิดให้บริการในไทยอยู่แล้วผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการหลายรายจึงมีแสดงทรรศนคติเป็นกลางว่าเพราะคิดว่าการเปิดเสรีในสาขานี้คงไม่ส่งผลกระทบต่ออะไรมากนัก

อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการร้อยละ 24 และผู้ใช้บริการร้อยละ 18.9 ไม่สนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้ เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดผลกระทบในด้านลบต่อธุรกิจของตนเอง และยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันกับบริษัทข้ามชาติ อีกทั้งยังคิดว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยยังไม่พร้อมที่จะเปิดเสรีการค้าบริการในสาขานี้ การเปิดเสรีบริการจัดเก็บรักษาและคลังสินค้าซึ่งเป็นหนึ่งในการให้บริการโลจิสติกส์เป็นประเด็นที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับโลกการค้าไร้พรมแดนดังนั้นที่ผ่านมาจึงมีการพูดถึงในเวทีต่าง ๆ เช่น กรอบ WTO, APEC, ASEAN, FTA ไทย-สหรัฐฯ, FTA ไทย-ญี่ปุ่น, FTA ไทย-AFTA วันนี้อการเปิดเสรีบริการโลจิสติกส์จึงเป็นเรื่องที่ไทยหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่เป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการไทยต้องหากกลยุทธ์เชิงรุกในประเด็นที่ได้เปรียบและมียุทธศาสตร์เชิงรับในเรื่องที่เสียเปรียบให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อภิปรายผลและเสนอกลยุทธ์เพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการสาขาโลจิสติกส์ซึ่งนำเสนอไว้ในบทสุดท้ายของงานวิจัย